

**LAG
ISTOČNA
ISTRA**

PRILOZI

**LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE
LAG-A „ISTOČNA ISTRA“
ZA RAZDOBLJE 2014.– 2020.**

POPIS PRILOGA

- Prilog 1** – Naselja na području LAG-a „Istočna Istra“
- Prilog 2** - Natura 2000 (Ekološka mreža) na teritoriju LAG-a „Istočna Istra“
- Prilog 3** – Stanje komunalne infrastrukture na području LAG-a „Istočna Istra“
- Prilog 4** - Opis mjera za provedbu Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014-2020 (korisnici, uvjeti prihvatljivosti, intenzitet i iznos potpore, kriteriji odabira)
- Prilog 5** – Projekti suradnje LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014-2020
- Prilog 6** - Usklađenost LRS LAG-a „Istočna Istra“ sa nadređenim strateškim dokumentima
- Prilog 7** – Usklađenost LRS s načelima LEADER i CLLD pristupa te prioritetima EPFRR-a
- Prilog 8** – Opis uključivanja javnosti u izradu LRS LAG-a „Istočna Istra“
- Prilog 9** – Tijela LAG-a „Istočna Istra“
- Prilog 10** – Baza projekata LAG-a „Istočna Istra“

1 - Naselja na području LAG-a „Istočna Istra“

Područje LAG-a Istočna Istra čini ukupno 5 jedinica lokalne samouprave i 94 naselja.

Slika 1. Položaj LAG-a u Istarskoj županiji

Izvor: www.labin.com, preuzeto 27. studenog 2015.g.

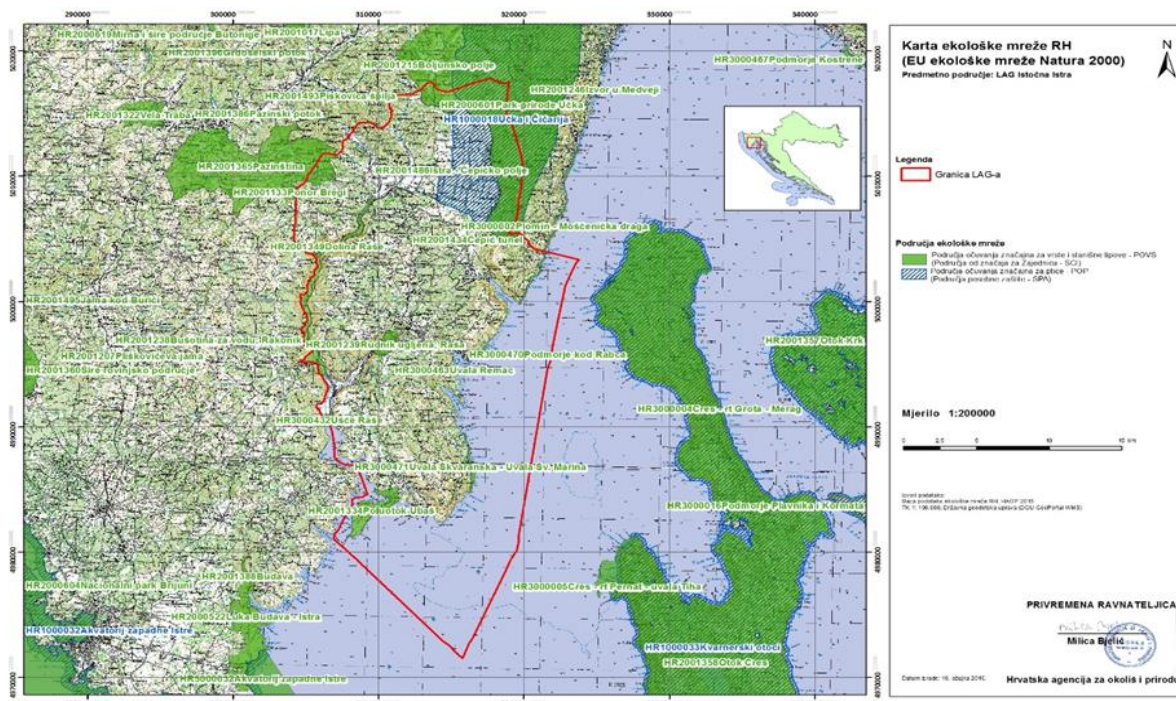
U sljedećoj tablici nalazi se popis naselja unutar LAG-a prema pripadajućim jedinicama lokalne samouprave.

JLS	NASELJA UNUTAR JLS	BROJ STANOVNIKA (ZA SVAKO NASELJE) – popis 2011.
GRAD LABIN	<i>Bartići</i>	72
	<i>Breg</i>	39
	<i>Duga Luka</i>	27
	<i>Gondolići</i>	74
	<i>Gora Glušići</i>	30
	<i>Kapelica</i>	617
	<i>Kranjci</i>	95
	<i>Labin</i>	6.893
	<i>Marceljani</i>	192
	<i>Presika</i>	578
	<i>Rabac</i>	1.393
	<i>Ripenda Kosi</i>	12
	<i>Ripenda Kras</i>	124
	<i>Ripenda Verbanci</i>	86
OPĆINA KRŠAN	<i>Rogočana</i>	143
	<i>Salakovci</i>	48
	<i>Vinež</i>	1.219
	<i>Blaškovići</i>	149
	<i>Boljevići</i>	86
	<i>Čambarelići</i>	154
	<i>Jasenovik</i>	57
<i>Kostrčani</i>	30	
<i>Kožljak</i>	160	

	<i>Kršan</i>	238
	<i>Lanišće</i>	74
	<i>Lazarići</i>	96
	<i>Letaj</i>	43
	<i>Nova Vas</i>	69
	<i>Plomin</i>	113
	<i>Plomin Luka</i>	173
	<i>Polje Čepić</i>	148
	<i>Potpican</i>	513
	<i>Purgarija Čepić</i>	228
	<i>Stepčići</i>	40
	<i>Šušnjevica</i>	69
	<i>Veljaki</i>	120
	<i>Vozilići</i>	236
	<i>Zagorje</i>	116
	<i>Zankovci</i>	8
	<i>Zatka Čepić</i>	31
OPĆINA PIĆAN	<i>Grobnik</i>	15
	<i>Jakomići</i>	183
	<i>Krbune</i>	46
	<i>Kukurini</i>	192
	<i>Montovani</i>	159
	<i>Orič</i>	131
	<i>Piće</i>	281
	<i>Sveta Katarina</i>	342
	<i>Tupljak</i>	236
	<i>Zajci</i>	242
OPĆINA RAŠA	<i>Barbići</i>	66
	<i>Brgod</i>	157
	<i>Brovinje</i>	81
	<i>Crni</i>	15
	<i>Drenje</i>	45
	<i>Koromačno</i>	180
	<i>Krapan</i>	151
	<i>Kunj</i>	70
	<i>Letajac</i>	33
	<i>Most – Raša</i>	78
	<i>Polje</i>	25
	<i>Raša</i>	1.440
	<i>Ravni</i>	73
	<i>Skitača</i>	3
	<i>Skvaranska</i>	5
	<i>Stanišovi</i>	38
	<i>Sveta Marina</i>	50
	<i>Sveti Bartul</i>	227
	<i>Sveti Lovreč Labinski</i>	55
	<i>Topid</i>	136
	<i>Trget</i>	35
	<i>Trgetari</i>	50
	<i>Viškovići</i>	170
OPĆINA SVETA NEDELJA	<i>Cere</i>	26
	<i>Eržišće</i>	54
	<i>Frančići</i>	44
	<i>Jurazini</i>	90
	<i>Kraj Drage</i>	49

	<i>Mali Golji</i>	110
	<i>Mali Turini</i>	39
	<i>Marići</i>	57
	<i>Markoci</i>	77
	<i>Nedešćina</i>	604
	<i>Paradiž</i>	58
	<i>Ružići</i>	99
	<i>Santalezi</i>	170
	<i>Snašići</i>	79
	<i>Sveti Martin</i>	188
	<i>Štrmac</i>	439
	<i>Šumber</i>	381
	<i>Veli Golji</i>	72
	<i>Veli Turini</i>	45
	<i>Vrećari</i>	168
	<i>Županići</i>	138
UKUPNO LAG		22.590

2 – NATURA 2000 (Ekološka mreža RH) na teritoriju LAG-a “Istočna Istra”

Površina LAG-a (ha)	57.392,89
Površina SCI u LAG-u (ha)	4.804,78
Udio SCI u LAG-u (%)	8,37%
Površina SPA u LAG-u (ha)	5.120,06
Udio SPA u LAG-u (%)	8,92%
Ukupna površina N2K u LAG-u (ha)*	7.346,22

Ukupni udio N2K u LAG-u (%)*	12,80%
------------------------------	--------

SITE ime	SITE kod	SITE tip	Link za podatke
Učka i Čičarija	HR1000018	SPA	http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR1000018
Park prirode Učka	HR2000601	SCI	http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2000601
Boljunska polje	HR2001215		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001215
Poluotok Ubaš	HR2001334		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001334
Dolina Raše	HR2001349		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001349
Pazinština	HR2001365		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001365
Čepić tunel	HR2001434		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001434
Istra- Čepićko polje	HR2001486		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001486
Plomin – Mošćenička draga	HR3000002		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR3000002
Ušće Raše	HR3000432		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR3000432
Uvala Remac	HR3000463		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR3000463
Podmorje kod Rabca	HR3000470		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR3000470
Uvala Škvaranska – Uvala Sv. Marina	HR3000471		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR3000471
Ponor Bregi	HR2001133		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001133
Rudnik ugljena; Raša	HR2001239		http://natura2000.dzrp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2001239

SCI (=POVS) - Područja od značaja za Zajednicu

POVS - Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

SPA (=POP) - Područje posebne zaštite

POP - Područja očuvanja značajna za ptice

* dio SCI i SPA područja se površinama preklapaju

* u površinu uračunat i morski teritorij

3 - Stanje komunalne infrastrukture na području LAG-a „Istočna Istra“

3.1. - Karakteristike prometne infrastrukture

Grad Labin je od svih JLS-ova najbolje opremljen prometnom infrastrukturom. U svojoj blizini ima željeznicu, trajektnu luku, zračnu luku te je moguće organizirati i prihvat hidroaviona. U sljedećoj tablici prikazana je udaljenost Labina, koji je administrativno središte LAG-a, od najznačajnijih točaka u regiji.

Tablica 1 - Udaljenost administrativnog središta LAG-a od značajnih točaka u regiji

Odredište	Iznos kilometara
Rijeka	62
Pula	42
Plomin Luka	14
Luka Bršica	13
Zračna luka Pula	38
Pazin	34

Izvor: Materijal izrađen od strane LAG-a, 2016.g.

Izuzev Labina, ostale JLS nemaju dobro razvijenu prometnu infrastrukturu koju, između ostaloga, karakterizira loša kvaliteta nerazvrstanih cesta. Turistički zanimljiva područja nisu adekvatno prometno povezana te je neophodno ista urediti i učiniti pristupačnima za posjetitelje. Većina općina nema željezničke pruge, a one koje ju imaju je loša, zastarjela, promet mali, iako željeznica u Istri ima dugu tradiciju povezanu s vremenom intenzivnog rudarenja. Lokalne ceste različitih su širina 3,5-5,0 metara, lošijih tehničkih elemenata i preglednosti, s neriješenom odvodnjom i vrlo slabom signalizacijom, dijelom kroz naseljena područja i bez nogostupa te se pješaci kao i biciklisti kreću cestom kojom prometuju druga vozila. Iako se već godinama spominju u planovima, biciklističke staze nisu uređene i trenutno se postojeće pružaju duž cestovne infrastrukture po kojoj prometuju druga vozila. Kao moguć modalitet povezivanja Labina i Rapca te cijelog rudarskog područja LAG-a spominje se žičara.

3.2 - Stanje voda na području LAG-a

Postojeći izvori vode koji opskrbljuju područje Grada Labina su ukupnog kapaciteta od 271 l/s (Fonte Gaja i Kokoti (180 l/s), Kožljak (7 l/s), Plomin (4 l/s) i Mutvica (80 l/s)) te zadovoljavaju sadašnje potrebe za vodom. Na području Labinsčine postoje i jamske vode, koje predstavljaju značajan izvor budućih pitkih voda akumuliranih u potopljenim jamama bivših labinskih rudnika. Provedena istraživanja utvrdila su količine od 11,5 milijuna prostornih metara vode. U dolini rijeke Raše su još i izvori Sv. Antun, Balabani i Šumber. Područjem LAG-a upravlja isporučitelj vodne usluge Vodovod Labin, a na njemu je ukupno izgrađeno 456.300 km vodoopskrbni cijevi od kojih se 181.250 km (40%) odnosi na magistralne cjevovode, a 275.050 km (60%) na distribucijske cjevovode. Što se tiče materijala cijevi najveći dio otpada na PVC (37%) i nodularni lijev (20%). Najmanje je zastupljen čelik sa 2% (11 km). Na području obuhvata prisutno je 17 crpnih stanica gdje je najveća crpna stanica Fonte Gaja koja distribuira vodu u sustav vodoopskrbe koju prikuplja sa izvora Fonte Gaja, Kokoti i Raša. Također na području obuhvata prisutno je 10 vodosprema: Katun,

Plomin, Breg, Raša, Vidikovac 350 m³, Podpićan 150 m³, Draga 470 m³, Rabac 3.000 m³, Presika 500 m³ i Koromačno 250 m³.

Izvorišta Vodovoda Labin pripadaju slivovima dviju rijeka – Raše i Boljunčice. Vodovod Labin koristi izvore na lijevoj obali Raše kojima je zona prihranjivanja neposredno krško zalede. Izvorima sliva Boljunčice je zona prihranjivanja neposredno zalede i područje masiva Učke. Izvore na lijevoj obali rijeke Raše čine Kokoti i Fonte Gaja koji su stalno uključeni u vodoopskrbu i dio su vodoopskrbnog sustava. Izvor Mutvica ima mogućnost priključka i po potrebi se uključuje u vodoopskrbni sustav. Slivu Boljunčice pripadaju izvori Kožljak i Plomin, koji su osobiti po svojstvenim fizikalno kemijskim osobinama, maloj izdašnosti i vrlo dobroj kvaliteti vode. Na području LAG-a prisutna je velika priključenost kućanstva na sustav vodoopskrbe (područje Svete Nedelje svi 100%, Labin 99,7% dok se u drugim općinama raspon priključenosti kreće između 85% i 99%).

3.3 - Sustav odvodnje

Područje kanalizacijskog sustava obuhvaća stari grad Labin, stari centar Podlabin (Vilete, Nove zgrade, Kazarmon, Kazakape), Kature, Marcilnicu, Starci, Vinež i servisnu zonu Vinež. Na taj sustav priključena je industrijska zona na Dubrovi i dio naselja Štrmac. Ukupna dužina cjevovoda iznosi 40 km. Sva ova postojeća kanalizacija mješovitog je tipa sa starim i dotrajanim gravitacionim kolektorima (φ300 do φ 1000) kojima se zajednički odvođe fekalne i oborinske vode, osim stambene zone Kature koja ima planski postavljeno rješenje kanalizacijskog sustava kao separadni sistem što je u velikom djelu i realizirano u toku etapne izgradnje naselja Kature. Glavni kolektor koji prikuplja fekalne i oborinske vode sa područja starog grada i Podlabina nalazi se u Rudarskoj ulici. Razrijeđena otpadna voda koja se preljeva u oknu odvodi se u potok Krapan. U kanal Krapan slijevaju se i oborinske vode iz naselja Kature preko izgrađene zasebne kanalizacije.

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda izgrađen je 1979. g. prema projektu talijanske tvrtke „Clover“. 1996. g. uređaj je rekonstruiran dogradnjom građevina sa opremom za mehanički predtretman otpadne vode, prihvata otpada i sabirnih jama te kišnog bazena i polja za sušenje odbačenog viška mulja. 1999. g. ugrađen je sustav za strojnu dehidraciju mulja, a 2003. g. izvedena je zamjena aeracijskog sustava u okviru koje je ugrađena nova strojarska i mjernoregulacijska oprema za upuhivanje zraka u aeracijske bazene. Pročišćena otpadna voda istječe iz uređaja ispusnim cjevovodom do potoka Krapan, a konačni recipijent je rijeka Raša. Na temelju postignutih rezultata uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda grada Labina zaključak je da uređaj radi sa visokim stupnjem pročišćavanja od 90-99%.

Sustav javne odvodnje naselja Rabac obuhvaća područje građevina turističke namjene i stambenih zgrada od autokampa Rabac na zapadu do hotelskog naselja Girandela na istoku. Projektiran je i građen u skladu sa usvojenom koncepcijom kao razdjelni sustav, koji prikuplja sanitarne otpadne vode i odvodi ih prema dvjema taložnicama koje su smještene na rtu Sv. Andrije, dok se oborinske vode izravno upuštaju u zemljište ili otječu u more. Gradnja kanalizacijskog sustava bila je postupna i pratila je izgradnju naselja tako da je priključenost stanovnika na sustav javne odvodnje više od 95%.

Postojeći sustav javne odvodnje naselja Raša izgrađen je kada i naselje Raša. Zbog starosti i neadekvatnog održavanja sustav ne funkcionira tridesetak godina. Crpna stanica na dnu Raše i uređaj za pročišćavanje više i ne postoje a cjevovod je u veoma lošem stanju. U cilju cjelovite zaštite područja Labina i Raše od onečišćenja, kao i usvojenom prostorno-planskom dokumentacijom pokrenute su aktivnosti za izgradnju sustava sanitarne kanalizacije naselja Raša. Pod time se podrazumijeva izrada projekata te nakon toga gradnja sustava kanalizacijskih kolektora za fekalnu odvodnju kao i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Pri kraju je izrada Glavnog projekta „Kanalizacija i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda naselja Raša-I faza“.

Sustav javne odvodnje je priključen na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda naselja Koromačno i tvornice „Holcim“. Uređaj je u vlasništvu tvornice „Holcim“. U naselju Ravni izgrađena je kanalizacija samo za apartmansko naselje. Kanalizacija je u veoma lošem stanju. Potrebno je rekonstruirati cjevovod, očistiti taložnicu i sanirati podmorski ispust. Sustav odvodnje je u nadležnosti Općine Raša. Za cjelovito rješenje potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za sustav odvodnje za čitavo naselje Ravni. U naselju Sveta Marina izvedena je kanalizacija u autokampu i dijelu naselja. Završava taložnicom i podmorskim ispustom. Za cjelovito rješenje potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za sustav odvodnje za čitavog naselje Marina. U jednom djelu Općine Raša (Topid, Sv. Bortul) IVS planira izgraditi male uređaje za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda za mala naselja.

Na području Općine Kršan je izgrađen sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda naselja Podpićan i naselja Plomin Luke. Kanalizacijski sustav naselja Podpićan sastoji se od izgrađenih gravitacijskih kolektora i prikuplja otpadne vode stanovništva, javnih ustanova (osnovne škole, vrtića, dom zdravlja i dr.) i tvornice cijevi. Prikupljena otpadna voda dovodi se na lokaciju središnjeg uređaja. Uređaj sa biološkom obradom vode sa aktivnim muljem je rekonstruiran i pušten u probni rad. Odvodnja naselja Luke Plomin riješena je razdjelnim kanalizacijskim sustavom, tj. oborinske otpadne vode odvojene su od fekalno potrošnih voda, te se ispuštaju u plominski zaljev putem uređaja za pročišćavanje. Uređaj za pročišćavanje ne funkcionira dobro zbog visokog razrjeđenja fekalnih voda podzemnim čistom vodom koje količinama premašuju fekalne vode. Zbog lošeg stanja ovaj sustav odvodnje nije preuzet od strane isporučitelja vodne usluge Vodovod Labin, nego samo postoji ugovor o održavanju sustava sa Općinom Kršan. U naselju Pićan izgrađen je sustav odvodnje sanitarno otpadnih voda koji je spojen na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Uređaj Bio Cleaner BC 250 je biološki uređaj s aktivnim muljem smješten u betonskim bazenima koji pokazuje dobre izlazne parametre. Do sada je u I i II fazi gradnje izgrađeno 890 m glavnog kanalizacijskog kolektora ϕ 300 mm i 295 m priključaka. Izgrađeno je također i 54 revizionih okana. Pri kraju su radovi na izradi kanalizacije unutar starogradske jezgre Pićna odnosno čeka se tehnički pregled.

3.4 - Gospodarenje otpadom

Otpad namijenjen odlaganju zbrinjava se na odlagalištu komunalnog otpada „Cere“. Lokacija odlagališta nalazi se unutar administrativnih granica Općine Sveta Nedelja. Provodi se sanacija odlagališta od početka 2009. g. koja je predviđena kao dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Grada Labina i općina Kršan, Sveta Nedelja, Pićan i Raša. Uspostavom novog sustava gospodarenja otpadom postojeće odlagalište na lokaciji Cere mora se zatvoriti prema Planu zatvaranja odlagališta, uz potrebno provođenje nadzora nad odlagalištem što je propisano Studijom o utjecaju na okoliš sanacije i rekonstrukcije odlagališta komunalnog otpada „Cere“ (IRI Sisak, 2004. G.), a zbrinjavanje otpada obavljat će se u sklopu ŽCGO Kaštijun. U tu svrhu, 2014.g. izgrađena je pretovarna stanica na odlagalištu. Odlagalište otpada mora biti sanirano i zatvoreno najkasnije jednu godinu od puštanja u rad ŽCGO Kaštijun.

Tablica 2 - Količine miješanog i komunalnog otpada koji je odložen na odlagalištu Cere

KOMUNALNI OTPAD	Grad Labin	Općina Kršan	Općina Sveta Nedelja	Općina Raša	Općina Pićan	UKUPNO (tona)
2010. godina	5933	1512	1396	2210	582	11633

2011. godina	5902	1504	1389	2199	579	11573
2012. godina	4642	1183	1092	1729	455	9101
2013. godina	4507	1149	1060	1679	442	8837
2014. godina	4322	1102	1017	1610	424	8475

Izvor: Komunalno poduzeće I. MAJ d.o.o. Labin, preuzeto 21. siječnja 2016.g.

Iz tablice je vidljiv trend smanjivanja količine proizvedenog i odloženog miješanog komunalnog otpada. Projekt uspostave selektivnog prikupljanja otpada na području grada Labina provodi se putem zelenih otoka, centra za reciklažu i organiziranog prikupljanja otpada „od vrata do vrata“. Sustavom selektivnog prikupljanja otpada obuhvaćeni su svi mjesni odbori grada Labina i prigradska naselja. Grad Labin ima usvojen program edukacije o potrebi i važnosti selektiranja otpada za djecu predškolskog i školskog uzrasta.

Projekt sanacije i rekonstrukcije odlagališta komunalnog otpada Cere započet je 2004. g.. 1. faza sanacije i rekonstrukcije završena je krajem 2011. g.. U 2013. g. započela je 2. faza sanacije i rekonstrukcije odlagališta komunalnog otpada Cere izradom projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta, sortirnice, kompostišta i pretovarne stanice na odlagalištu komunalnog otpada Cere. U siječnju 2015. g. ishodovana je uporabna dozvola za pretovarnu stanicu „Cere“. Ova pretovarna stanica jedna je od 6 planiranih na području Istre. Obuhvaćat će organizirano sakupljanje i zbrinjavanje otpada za cijelo područje Labinštine. Planskim dokumentima Republike Hrvatske i Istarske županije planirana je reorganizacija postojećeg sustava, prema kojem se sva postojeća odlagališta saniraju i reorganiziraju u reciklažna dvorišta i transfer stanice. Ključni objekt u planiranom sustavu je Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO), koji je temeljem brojnih analiza definiran na lokaciji Kaštijun na području Grada Pule. Planirani kapacitet opreme za gospodarenje otpadom omogućit će provođenje mjera za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na Labinštini.

4 - Opis mjera za provedbu Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014 – 2020 (korisnici, uvjeti prihvatljivosti, intenzitet i iznos potpore, kriteriji odabira)

U svrhu provedbe operacija unutar CLLD strategije i LRS LAG-a za razdoblje 2014 – 2020, na području LAG-a, a radi postizanja ciljeva LRS-a, provoditi će se sljedeće mjere:

- Mjera 1.1.1 Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstva
- Mjera 1.1.2 Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima
- Mjera 1.2.1 Potpora mladim poljoprivrednicima
- Mjera 1.2.2 Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstva
- Mjera 2.1.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području
- Mjera 2.2.1. Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima
- Mjera 3.1.1 Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu
- Mjera 4.1.1. Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš

Planirani tipovi mjera u LRS doprinose ostvarenju lokalnih potreba i ciljeva, što uključuje i doprinos ciljevima i prioritetima PRR-a.

Mjera 1.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstva

Korisnici

Korisnici *mjere 1.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstva (u daljnjem tekstu: Mjera 1.1.1.)* jesu:

- fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi (NN 30/15), osim fizičkih i pravnih osoba čija je ekonomska veličina manja od 6.000 eura za ulaganja u sektoru voća, povrća i cvijeća i manja od 8.000 eura za ulaganja u ostalim sektorima, te
- proizvođačke grupe/organizacije priznate sukladno Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda.

Uvjeti prihvatljivosti

Uvjeti prihvatljivosti istovjetni su uvjetima iz Pravilnika o provedbi Mjere 4 „Ulaganja u fizičku imovinu“, Podmjere 4.1. „Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (NN 37/17) – dalje u tekstu: Pravilnik o provedbi podmjere 4.1.. Iznimno od navedenog korisnici potpore jesu poljoprivredna gospodarstva čija se ulaganja odvijaju na području LAG-a Istočna Istra.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi nematerijalni troškovi u okviru provedbe Mjere 1.1.1. jesu:

- a) kupnja ili razvoj računalnih programa,
- b) kupnja prava na patente i licence,
- c) autorska prava,
- d) registracija i održavanje žigova i
- e) ostala nematerijalna ulaganja povezana s materijalnim ulaganjem.

Prihvatljivi opći troškovi jesu usluge arhitekata, inženjera i konzultanata, studije izvedivosti do 10 posto vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta, a sukladno Pravilniku o provedbi podmjere 4.1.

Prihvatljivi materijalni troškovi za sufinanciranje jesu:

- a) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za životinje, uključujući vanjsku i unutarnju infrastrukturu u sklopu poljoprivrednog gospodarstva,
- b) ulaganje u građenje i/ili opremanje zatvorenih/zaštićenih prostora i objekata za uzgoj jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja, sjemena i sadnog materijala i gljiva sa pripadajućom opremom i infrastrukturom u sklopu poljoprivrednog gospodarstva,
- c) ulaganje u građenje i/ili opremanje ostalih gospodarskih objekata, upravnih prostorija s pripadajućim sadržajima, opremom i infrastrukturom, koji su u funkciji osnovne djelatnosti,
- d) ulaganje u opremu za berbu, sortiranje i pakiranje vlastitih poljoprivrednih proizvoda,
- e) ulaganje u kupnju nove poljoprivredne mehanizacije i opreme za vlastitu primarnu poljoprivrednu proizvodnju i gospodarskih vozila uključujući sektor vinogradarstva,
- f) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za skladištenje, hlađenje, čišćenje, sušenje, zamrzavanje, klasiranje i pakiranje proizvoda iz vlastite primarne poljoprivredne proizvodnje s pripadajućom opremom i infrastrukturom,
- g) ulaganje u podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih višegodišnjih nasada isključujući restrukturiranje postojećih vinograda za proizvodnju grožđa za vino,
- h) ulaganje u izgradnju i/ili opremanje novih sustava za navodnjavanje na poljoprivrednom gospodarstvu, te poboljšanje postojećih sustava/opreme za navodnjavanje na poljoprivrednom gospodarstvu,
- i) ulaganje u izgradnju i/ili opremanje sustava za navodnjavanje izvan poljoprivrednog gospodarstva za potrebe primarne proizvodnje poljoprivrednog gospodarstva,
- j) ulaganje u uređenje i trajnije poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta u svrhu poljoprivredne proizvodnje,
- k) ulaganje u kupnju zemljišta i objekata radi realizacije projekta, do 10 posto vrijednosti ukupno prihvatljivih ulaganja (bez općih troškova) uz mogućnost kupnje prije podnošenja Zahtjeva za potporu,
- l) ulaganja u prilagodbu novouvedenim standardima sukladno članku 17. Uredbe (EU) br. 1305/2013,
- m) ulaganja radi povećanja energetske učinkovitosti sukladno propisima koji reguliraju područje energetske učinkovitosti.

Prihvatljiv trošak za sufinanciranje je i stjecanje objekata, strojeva i opreme kroz financijski leasing do iznosa tržišne vrijednosti imovine.

Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivi troškovi za sufinanciranje u okviru provedbe Mjere 1.1.1. jesu:

- a) porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a te ima pravo na odbitak PDV-a,
- b) drugi porezi, naknade, doprinosi,
- c) kamate,
- d) rabljena: poljoprivredna mehanizacija i oprema, gospodarska vozila te radni strojevi,
- e) svi troškovi održavanja i amortizacije,
- f) troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi refinanciranja kamata, režijski troškovi i troškovi osiguranja,
- g) troškovi vlastitog rada,
- h) operativni troškovi,
- i) kupnja prava na poljoprivrednu proizvodnju, prava na plaćanje, kupovina životinja, kupovina i sadnja jednogodišnjeg bilja,
- j) troškovi nastali prije podnošenja Zahtjeva za potporu, osim općih troškova i troškova kupnje zemljišta/objekata, ali ne prije 1. siječnja 2014. godine,
- k) nepredviđeni troškovi i
- l) plaćanje u gotovini.

Iznos javne potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje s 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Najniža vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 5.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 40.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Intenzitet javne potpore

Intenzitet javne potpore iznosi do 50% od ukupnih prihvatljivih troškova.

Intenzitet javne potpore može se uvećati za dodatnih 20% u sljedećim slučajevima, i to za:

- a) mlade poljoprivrednike koji su unutar pet godina prije datuma podnošenja Zahtjeva za potporu postavljeni kao nositelj/odgovorna osoba poljoprivrednog gospodarstva,
- b) zajedničke projekte,
- c) integrirane projekte,
- d) ulaganja u–područja sa značajnim prirodnim ograničenjima i ostala područja s posebnim ograničenjima (članak 31. i 32. Uredbe (EU) br. 1305/2013), a sukladno posebnim propisima koji uređuju isto područje,
- e) ulaganja unutar Europskoga inovacijskog partnerstva (EIP) za poljoprivrednu produktivnost i održivost,
- f) ulaganja povezana s agro-okolišnim i klimatskim djelatnostima (članak 28. Uredbe (EU) br. 1305/2013) i ekološkom poljoprivredom (članak 29. Uredbe (EU) br. 1305/2013), a sukladno posebnim propisima koji uređuju isto područje.

Maksimalni intenzitet kombinirane potpore ne smije prijeći 90% od ukupno prihvatljivih troškova.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 1.1.1.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 1.1.1. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir		Bodovi
1	Veličina gospodarstva SO	Najviše 20
	do 49.999	20
	od 50.000 do 99.999	18
	preko 100.000	10
2	Udruživanje proizvođača (proizvođačka grupa/organizacija, zadruga ili zajednički projekt)	20
3	Stručna sprema i radno iskustvo nositelja ili člana/odgovorne osobe ili zaposlenika	Najviše 10
	VSS, VŠS agronomskog ili veterinarskog smjera ili min. 4 g. radnog iskustva u poljoprivredi	10
	SSS agronomskog ili veterinarskog smjera ili min. 2 g. radnog iskustva u poljoprivredi	7
4	Ulaganje u prioritetne sektore (voće i povrće, stočarstvo (uključujući peradarstvo), cvjećarstvo i uzgoj aromatičnog bilja za ukraš i preradu, vinogradarstvo i maslinarstvo)	20
5	Tip ulaganja	Najviše 30
	ulaganje u izgradnju, rekonstrukciju i/ili modernizaciju (sa ili bez opremanja)	30
	ulaganje u opremanje	25
	nabava poljoprivredne mehanizacije	20
6	Ulaganjem se uvodi inovativni tehnološki proces	10
7	Ulaganje doprinosi obnovi, očuvanju i poboljšanju ekosustava (P4)	Najviše 10
	ulaganje doprinosi boljem upravljanju vodama, uključujući upravljanje gnojivima i pesticidima (fokus područje 4B)	5
	ulaganje doprinosi sprečavanju erozije tla i bolje upravljanje tlom (fokus područje 4 C)	5
8	Ulaganje doprinosi promicanju učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene (P5)	Najviše 15
	ulaganje doprinosi povećanju učinkovitosti u korištenju vode u poljoprivredi (fokus područje 5A)	5
	ulaganje doprinosi povećanju učinkovitosti u korištenju energije u poljoprivredi i preradi hrane (fokus područje 5B)	5
	ulaganje doprinosi smanjenju emisije stakleničkih plinova i amonijaka iz poljoprivrede (fokus područje 5D)	5
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		115
PRAG PROLAZNOSTI		35

Da bi projekt unutar Mjere 1.1.1. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Dobivanjem bodova pod kriterijem 2. *Udruživanje proizvođača (proizvođačka grupa/organizacija, zadruga ili zajednički projekt)* isključuje se mogućnost dobivanja bodova pod kriterijem 1. *Veličina gospodarstva SO* i obrnuto

Kriterij 6. *Ulaganjem se uvodi inovativni tehnološki proces* primjenjivat će se kada se uspostavi mreža Europskog inovacijskog partnerstva.

Mjera 1.1.2. Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima

Korisnici

Korisnici Mjere 1.1.2. ***Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima*** (dalje u tekstu: Mjera 1.1.2.) su fizičke i pravne osobe koje se bave ili se namjeravaju baviti preradom proizvoda sukladno odredbama Pravilnika o provedbi Mjere 4 »Ulaganja u fizičku imovinu», Podmjere 4.2. »Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda« iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (NN 46/17) osim proizvoda ribarstva.

Uvjeti prihvatljivosti

Uvjeti prihvatljivosti istovjetni su uvjetima iz Pravilnika o provedbi Mjere 4 »Ulaganja u fizičku imovinu», Podmjere 4.2. »Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda« iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (NN 46/17) - (dalje u tekstu: Pravilnik o provedbi podmjere 4.2.).

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi nematerijalni troškovi u okviru provedbe Mjere 1.1.2. jesu:

- a) kupnja ili razvoj računalnih programa,
- b) kupnja prava na patente i licence,
- c) autorska prava,
- d) registracija i održavanje žigova i
- e) ostala nematerijalna ulaganja povezana s materijalnim ulaganjem.

Prihvatljivi opći troškovi u okviru provedbe Mjere 1.1.2. jesu usluge arhitekata, inženjera i konzultanata, studije izvedivosti do 10 % vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta, a sukladno odredbama Pravilnika o provedbi podmjere 4.2..

Prihvatljivi materijalni troškovi za sufinanciranje u okviru provedbe Mjere 1.1.2. jesu:

- a) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za poslovanje s mlijekom i preradom mlijeka s pripadajućom opremom i unutarnjom i vanjskom infrastrukturom, uključujući rashladnu opremu za sirovo mlijeko,
- b) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za klanje, rasijecanje, preradu (mesa, jaja) te uskladištenje hrane životinjskog podrijetla s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,
- c) ulaganje u građenje i/ili opremanje centra (sabirališta) za sakupljanje i preradu otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,
- d) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za preradu voća, povrća, grožđa (osim za proizvodnju vina), aromatičnog, začinskog i ostalog bilja, cvijeća i gljiva s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom uključujući preradu ostataka iz proizvodnje,
- e) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za preradu maslina, komine masline s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,
- f) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za preradu žitarica, uljarica i industrijskog bilja s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,
- g) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za preradu, punjenje i pakiranje pčelinjih proizvoda s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,

- h) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za preradu ostalih proizvoda sukladno Pravilniku o provedbi pomjere 4.2., s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,
- i) ulaganje u građenje i/ili opremanje ostalih gospodarskih objekata, upravnih prostorija s pripadajućim sadržajima, opremom i infrastrukturom koji su u funkciji djelatnosti prerade,
- j) ulaganje u kupnju mehanizacije, gospodarskih vozila, strojeva i opreme,
- k) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za prodaju i prezentaciju vlastitih poljoprivrednih proizvoda,
- l) ulaganje u građenje i/ili opremanje objekata za obradu otpadnih voda u preradi i trženju, filtriranje zraka i rashladne sustave s pripadajućom unutarnjom i vanjskom infrastrukturom,
- m) ulaganje u laboratorij i laboratorijsku opremu na poljoprivrednom gospodarstvu za vlastite potrebe gospodarstva,
- n) ulaganje u kupnju zemljišta i objekata radi realizacije projekta do 10 posto vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova ulaganja (bez općih troškova) uz mogućnost kupnje prije podnošenja Zahtjeva za potporu,
- o) ulaganja u prilagodbu novouvedenim standardima sukladno članku 17. Uredbe (EU) br. 1305/2013.
- p) ulaganja radi povećanja energetske učinkovitosti sukladno propisima koji reguliraju područje energetske učinkovitosti.

Prihvatljiv trošak za sufinanciranje je i stjecanje objekata, strojeva i opreme kroz financijski leasing do iznosa tržišne vrijednosti imovine.

Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivi troškovi za sufinanciranje u okviru provedbe Mjere 1.1.2. jesu:

- a) porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a te ima pravo na odbitak PDV-a,
- b) drugi porezi, naknade, doprinosi,
- c) kamate,
- d) rabljena: poljoprivredna mehanizacija i oprema, gospodarska vozila te radni strojevi,
- e) svi troškovi održavanja i amortizacije,
- f) troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi refinanciranja kamata, režijski troškovi i troškovi osiguranja,
- g) kupnja prava na poljoprivrednu proizvodnju, prava na plaćanje,
- h) troškovi vlastitog rada,
- i) operativni troškovi i
- j) troškovi nastali prije podnošenja Zahtjeva za potporu, osim općih troškova i troškova kupnje zemljišta/objekata, ali ne prije 01. siječnja 2014. godine,
- k) nepredviđeni troškovi i
- l) plaćanje u gotovini.

Iznos javne potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje s 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Najniža vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 10.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 46.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Intenzitet javne potpore

Intenzitet javne potpore iznosi do 50% od ukupnih prihvatljivih troškova.

Intenzitet javne potpore može se uvećati za dodatnih 20% u sljedećim slučajevima, i to za:

- a) ulaganja unutar Europskoga inovacijskog partnerstva (u daljnjem tekstu: EIP) za poljoprivrednu produktivnost i održivost,
- b) ulaganja koja provode proizvođačke organizacije.

Maksimalni intenzitet kombinirane potpore ne smije prijeći 90 posto od ukupno prihvatljivih troškova.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 1.1.2.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 1.1.2. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir	Bodovi
1 Veličina poduzeća	Najviše 15
mikro i mala	15
srednja	10
velika	5
2 Proizvođačka grupa/organizacija/zadruga/zajednički projekt	15
3 Ulaganje u prioritetne sektore (prerada mesa i mlijeka, prerada voća i povrća, prerada aromatičnog bilja, prerada maslina i prerada, punjenje i pakiranje pčelinjih proizvoda)	20
4 Tip ulaganja	Najviše 15
ulaganje u rekonstrukciju, modernizaciju ili opremanje postojećih objekata	15
ulaganje u izgradnju i opremanje	10
5 Ulaganje u preradu proizvoda iz ekološkog uzgoja	15
6 Inovativnost	Najviše 15
ulaganjem se uvodi novi inovativni tehnološki proces	15
uvođenje novog proizvoda, novog i unaprijeđenog tehnološkog procesa ili marketinškog alata	10
7 Ulaganje doprinosi promicanju učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene kroz povećanje učinkovitosti u korištenju energije (fokus područje 5B)	15
8 Broj stanovnika naselja u kojemu se ulaganje provodi	Najviše 15
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a do 499 stanovnika	15
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 500 do 999 stanovnika	12
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 1000 do 1999 stanovnika	10
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a koja imaju više od 2000 stanovnika	8

NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	110
PRAG PROLAZNOSTI	35

Da bi projekt unutar Mjere 1.1.2. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Dobivanjem bodova pod kriterijem 2. *Udruživanje proizvođača (proizvođačka grupa/organizacija, zadruga ili zajednički projekt)* isključuje se mogućnost dobivanja bodova pod kriterijem 1. *Veličina gospodarstva SO* i obrnuto.

Mjera 1.2.1. Potpora mladim poljoprivrednicima

Korisnici

Korisnici Mjere 1.2.1. ***Potpora mladim poljoprivrednicima*** (dalje u tekstu: Mjera 1.2.1.) su mladi poljoprivrednici tj. osobe starije od 18 i mlađe od 40 godina na dan podnošenja Zahtjeva za potporu, koje posjeduju odgovarajuća stručna znanja i vještine te su po prvi put na poljoprivrednom gospodarstvu postavljeni kao nositelji poljoprivrednog gospodarstva (ne duže od 18 mjeseci prije podnošenja Zahtjeva) koji:

- su u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu registrirani kao nositelji poljoprivrednog gospodarstva za koje se traži potpora,
- u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu nisu registrirani kao nositelji poljoprivrednog gospodarstva za koje se traži potpora.

Uvjeti prihvatljivosti

Poljoprivredno gospodarstvo za koje korisnik traži potporu u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 8.000 eura do 49.999 eura.

Sve proizvodne jedinice koje predstavljaju utvrđeni ulazni prag poljoprivrednog gospodarstva (8.000 – 49.999 eura) za koje korisnik potporu moraju biti upisane u odgovarajuće registre sukladno postojećim propisima.

Korisnik ne smije biti registriran kao nositelj poljoprivrednog gospodarstva duže od 18 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za potporu.

Korisnik treba biti upisan u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava kao nositelj poljoprivrednog gospodarstva koje korisnik preuzima ili osniva uz upis zemljišta u ARKOD sustav i stoke u JRDŽ (sustav za identifikaciju i registraciju životinja sukladno propisima o veterinarstvu) najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu prve rate ali ne kasnije od devet mjeseci nakon dodjele odluke o dodjeli sredstava.

Ukoliko korisnik nije nositelj poljoprivrednog gospodarstva u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, dužan je uz zahtjev za potporu priložiti pisani dokaz (ugovor ili drugi pravovaljani dokument) u kojemu su navedeni način, uvjeti i rok preuzimanja poljoprivrednog gospodarstva između trenutnog nositelja poljoprivrednog gospodarstva i korisnika.

Korisnik je dužan izraditi poslovni plan u skladu s odredbama iz - Pravilnika o provedbi podmjere 6.1., podmjere 6.2. i podmjere 6.3. u okviru mjere M06 “Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja” (NN 42/15 i NN 6/17) – Pravilnik o provedbi podmjera 6.1., 6.2. i 6.3.

Korisnik u poslovnom planu obavezno mora definirati ciljeve koje je dužan ostvariti u okviru najmanje jedne od aktivnosti prihvatljivih troškova. Ciljevi se moraju odnositi na sljedeća područja:

- a. modernizaciju i/ili unapređenje procesa rada i poslovanja i/ili
- b. povećanje proizvodnog kapaciteta iskazanom kroz povećanje ukupnog standardnog ekonomskog rezultata.

U slučaju da su poslovnim planom predviđene aktivnosti ulaganja u poljoprivredno zemljište i objekte koji nisu u vlasništvu korisnika, korisnik mora najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu prve rate dostaviti Ugovor o najmu/koncesiji /zakupu/sluznosti koji mora biti sklopljen na rok od najmanje 10 godina, računajući od trenutka podnošenja zahtjeva za potporu. Navedeni Ugovor mora biti upisan u zemljišne knjige.

Poljoprivredno zemljište koje je predmet ulaganja unutar poslovnog plana mora biti upisano u ARKOD sustavu (sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednoga zemljišta u digitalnom grafičkom obliku) najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.

Životinje na poljoprivrednom gospodarstvu koje su predmet ulaganja unutar poslovnog plana moraju biti upisane u JRDŽ sukladno postojećim propisima najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.

Korisnik u poslovnom planu mora osigurati da će se uskladiti s definicijom aktivnog poljoprivrednika sukladno odredbama članka 28. Zakona o poljoprivredi (NN 30/2015) najkasnije u roku od 18 mjeseci od datuma osnivanja poljoprivrednog gospodarstva.

Korisnik mora imati odgovarajuća stručna znanja i vještine za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i to jedno od navedenih:

- a. diplomski ili preddiplomski studij iz agronomskog ili veterinarskog smjera,
- b. završenu srednju školu iz područja poljoprivrede i veterine,
- c. radno iskustvo iz poljoprivrede ili veterine u trajanju od najmanje 2 godine i dokaz o stručnom usavršavanju i osposobljavanju.

U roku od 36 mjeseci od dana donošenja odluke o dodjeli potpore, a ne kasnije od podnošenja trećeg zahtjeva za isplatu i pod uvjetom da se te potrebe navedu u poslovnom planu, korisnik mora realizirati zahtjeve ukoliko iste ne ispunjava u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu. Korisnik treba biti registriran u Registru poreznih obveznika kao porezni obveznik po osnovi plaćanja poreza na dobit ili dohodak i obveznik socijalnih doprinosa (mirovinsko i zdravstveno osiguranje) po osnovi poljoprivrede u skladu s nacionalnim zakonodavstvom najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.

Korisnik je dužan ostati nositelj poljoprivrednog gospodarstva i biti registriran u Registru poreznih obveznika kao porezni obveznik po osnovi plaćanja poreza na dobit ili dohodak i obveznik socijalnih doprinosa (mirovinsko i zdravstveno osiguranje) po osnovi poljoprivrede u skladu s nacionalnim zakonodavstvom najmanje pet godina nakon konačne isplate potpore iz ove mjere.

Korisnik mora imati uspostavljeno knjigovodstvo/poslovne knjige u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i baviti se poljoprivrednim aktivnostima kao glavnim zanimanjem najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 1.2.1. jesu:

- 1) kupnja domaćih životinja, jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja, sjemena i sadnog materijala,
- 2) kupnja, građenje i/ili opremanje zatvorenih/zaštićenih prostora i objekata te ostalih gospodarskih objekata uključujući vanjsku i unutarnju infrastrukturu u sklopu poljoprivrednog gospodarstva u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade proizvoda iz Pravilnika o provedbi podmjera 6.1., 6.2. i 6.3., osim proizvoda ribarstva,

- 3) kupnja ili zakup poljoprivrednog zemljišta,
- 4) kupnja poljoprivredne mehanizacije, strojeva i opreme,
- 5) podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih višegodišnjih nasada,
- 6) uređenje i poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta u svrhu poljoprivredne proizvodnje,
- 7) građenje i/ili opremanje objekata za prodaju i prezentaciju vlastitih poljoprivrednih proizvoda uključujući i troškove promidžbe vlastitih poljoprivrednih proizvoda,
- 8) stjecanje potrebnih stručnih znanja i sposobnosti za obavljanje poljoprivredne proizvodnje i prerade proizvoda iz Priloga I,
- 9) operativno poslovanje poljoprivrednog gospodarstva.

Troškovi navedeni pod 8) i 9) ne mogu se prikazati kao jedini troškovi prikazani u poslovnom planu.

Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 1.2.1. jesu kupnja jednogodišnjeg sadnog materijala i sjemena.

Iznos javne potpore

Potpore se dodjeljuje obliku bespovratnih financijskih sredstava za provođenje prihvatljivih aktivnosti navedenih u poslovnom planu.

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje sa 90% udjela, a Republika Hrvatska s 10% udjela. Visina potpore po korisniku iznosi 50.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/infocore/>.

Potpore unutar Mjere 1.2.1. može se dodijeliti samo jednom u cijelom programskom razdoblju 2014. – 2020. po jednom korisniku.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 1.2.1.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 1.2.1. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir	Bodovi
1 Veličina gospodarstva SO	Najviše 10
Od 8.000 do 14.999	10
Od 15.000 do 24.999	8
Od 25.000 do 49.999	7
2 Vlasnički status poljoprivrednog gospodarstva	Najviše 10
Korisnik ima pravo korištenja poljoprivrednog potencijala kao vlasnik/posjednik poljoprivrednog potencijala	10
Korisnik ima pravo korištenja poljoprivrednog potencijala drugom ugovornom obvezom (Ugovor o najmu/koncesiji /zakupu/sluznosti) koji mora biti sklopljen na rok od najmanje 10 godina, računajući od trenutka podnošenja zahtjeva za potporu	7
3 Stručna sprema i radno iskustvo korisnika	Najviše 15
Korisnik ima završen diplomski (Ms) ili preddiplomski (Bs) studij agronomskog ili veterinarskog smjera	15
Korisnik ima završenu srednju školu iz područja poljoprivrede ili veterine	10

	Korisnik ima 2 godine radnog iskustva na poljoprivrednom gospodarstvu i potvrdu o stručnom osposobljavanju iz područja poljoprivrede ili veterine koji je priznat od strane nadležnog tijela	7
4	Broj stanovnika naselja u kojem se ulaganje provodi	Najviše 10
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a do 499 stanovnika	10
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 500 do 999 stanovnika	8
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 1000 do 1999 stanovnika	6
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 2000 i više stanovnika	4
5	Aktivnosti iz poslovnog plana doprinose očuvanju postojećih ili stvaranju novih radnih mjesta	10
6	Aktivnosti iz poslovnog plana se odnose na prioritetne sektore voće, povrće, stočarstvo i cvjećarstvo (najmanje 50% aktivnosti iz Poslovnog plana)	5
7	Aktivnosti iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	5
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		65
PRAG PROLAZNOSTI		30

Da bi projekt unutar Mjere 1.2.1. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Mjera 1.2.2. Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstva

Korisnici

Korisnici Mjere 1.2.2. ***Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstva*** (dalje u tekstu: Mjera 1.2.2.) jesu mala poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, ekonomske veličine iskazane u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 2.000 eura do 7.999 eura.

Uvjeti prihvatljivosti

Poljoprivredno gospodarstvo u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 2.000 eura do 7.999 eura.

U trenutku podnošenja zahtjeva za potporu poljoprivredno gospodarstvo mora biti upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi.

Korisnik je dužan izraditi poslovni plan za razvoj malog poljoprivrednog gospodarstva

Korisnik u poslovnom planu obavezno mora definirati ciljeve, koje je dužan ostvariti u okviru najmanje jedne od aktivnosti iz prihvatljivih troškova, a koje se moraju odnositi na:

- a. modernizaciju i/ili unapređenje procesa rada i poslovanja i/ili
- b. povećanje proizvodnog kapaciteta iskazanom kroz povećanje ukupnog standardnog ekonomskog rezultata.

Korisnik je dužan ostati unutar poljoprivrednog gospodarstva i zadržati poljoprivredno gospodarstvo najmanje pet godina nakon konačne isplate potpore iz ove mjere.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 1.2.2. jesu:

- 1) kupnja domaćih životinja, jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja, sjemena i sadnog materijala,

- 2) kupnja, građenje i/ili opremanje zatvorenih/zaštićenih prostora i objekata te ostalih gospodarskih objekata uključujući vanjsku i unutarnju infrastrukturu u sklopu poljoprivrednog gospodarstva u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade proizvoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika osim proizvoda ribarstva
  - 3) kupnja ili zakup poljoprivrednog zemljišta
  - 4) kupnja poljoprivredne mehanizacije, strojeva i opreme,
  - 5) podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih višegodišnjih nasada,
  - 6) uređenje i poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta u svrhu poljoprivredne proizvodnje,
  - 7) građenje i/ili opremanje objekata za prodaju i prezentaciju vlastitih poljoprivrednih proizvoda uključujući i troškove promidžbe vlastitih poljoprivrednih proizvoda,
  - 8) stjecanje potrebnih stručnih znanja i sposobnosti za obavljanje poljoprivredne proizvodnje i prerade proizvoda - ,
  - 9) operativno poslovanje poljoprivrednog gospodarstva
- Troškovi navedeni pod točkom 8) i 9) ne mogu se prikazati kao jedine aktivnosti prikazane u poslovnom planu.

Iznos javne potpore

Potpore se dodjeljuje obliku bespovratnih financijskih sredstava za provođenje prihvatljivih aktivnosti navedenih u poslovnom planu.

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje sa 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Visina potpore po korisniku iznosi 15.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Potpore unutar Mjere 1.2.2. može se dodijeliti samo jednom u cijelom programskom razdoblju 2014. – 2020. po jednom korisniku.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 1.2.2.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 1.2.2. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij	Bodovi
1 Veličina gospodarstva SO	Najviše 10
Od 2.000 do 3.999	10
Od 4.000 do 7.999	7
2 Dob nositelja/odgovorne osobe poljoprivrednog gospodarstva	Najviše 10
Nositelj/odgovorna osoba PG-a na dan podnošenja Zahtjeva za potporu nije starija od 35 godina	10
Nositelj/odgovorna osoba PG-a na dan podnošenja Zahtjeva za potporu starija je od 35 godina i mlađa od 40 godina	8
Nositelj/odgovorna osoba PG-a na dan podnošenja Zahtjeva za potporu starija je od 40 godina	5
3 Aktivnosti iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	5
4 Aktivnosti iz poslovnog plana pridonose očuvanju postojećih ili stvaranju novih radnih mjesta	10
5 Broj stanovnika naselja u kojem se ulaganje provodi	Najviše 10

Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a do 499 stanovnika	10
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 500 do 999 stanovnika	8
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 1000 do 1999 stanovnika	6
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 2000 i više stanovnika	4
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	45
PRAG PROLAZNOSTI	18

Da bi projekt unutar Mjere 1.2.2. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Mjera 2.1.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području

Korisnici

Korisnici Mjere 2.1.1. ***Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području (dalje u tekstu: Mjera 2.1.1.)*** su poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava te fizičke osobe u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji pokreću novu nepoljoprivrednu djelatnost u ruralnim područjima.

Uvjeti prihvatljivosti

Uvjeti prihvatljivosti u okviru provedbe Mjere 2.1.1. jesu sljedeći:

- a) Korisnik mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje jednu godinu prije podnošenja zahtjeva za potporu.
- b) Poljoprivredno gospodarstvo u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od najmanje 1.000 eura.
- c) Ulaganje u pokretanje nepoljoprivredne djelatnosti se provodi u ruralnom području u naseljima s najviše 5.000 stanovnika u području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište poljoprivrednog gospodarstva.
- d) Korisnik mora izraditi poslovni plan za pokretanje nepoljoprivredne djelatnosti u skladu s Pravilnikom o provedbi tipa operacije 6.2.1. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (NN 117/17) - Pravilnik o provedbi podmjere 6.2.1.^[K1]
- e) Prihvatljive aktivnosti moraju biti u skladu s važećim strateškim ili planskim dokumentima jedinice lokalne samouprave.
- f) Kod ulaganja u pružanje usluga u ruralnim područjima (građenje i/ili opremanje objekata za pružanje usluga u ruralnim područjima) korisnik treba uspostaviti knjigovodstvo ili odgovarajuću evidenciju sukladno nacionalnim propisima najkasnije na kraju provedbe aktivnosti kako bi dokazali pružanje usluga trećim stranama.
- g) Korisnik treba biti registriran i obavljati djelatnost/aktivnost u skladu s nacionalnim zakonodavstvom najkasnije do podnošenja zadnjeg zahtjeva za isplatu.
- h) Produkt prerade/predmet trženja mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Dodatkom I Ugovora o EU.
- i) Proizvodi vezani za provođenje aktivnosti iz prihvatljivih troškova za ponudu hrane i pića – turizam u ruralnom području i koji su ulaz aktivnosti prerade/trženja moraju biti proizvedeni/trženi u skladu s propisima o hrani i potjecati izravno iz vlastite poljoprivredne proizvodnje ili mogu biti nabavljeni izravno (bez posrednika) od drugog

poljoprivrednog gospodarstva upisanog u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava osim proizvoda koji se ne proizvode na poljoprivrednim gospodarstvima a nužni su za pružanje turističkih usluga te preradu i trženje proizvoda.

- j) Nakon konačne isplate potpore, korisnik je dužan najmanje narednih pet godina baviti se aktivnošću za koju je ostvario potporu.
- k) Na jednom poljoprivrednom gospodarstvu ista nepoljoprivredna djelatnost ne može se pokrenuti dva ili više puta u cijelom programskom razdoblju 2014. – 2020.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 2.1.1. jesu:

- a) turizam u ruralnom području (građenje i/ili opremanje objekata i/ ili turističke infrastrukture za pružanje turističkih i/ili ugostiteljskih usluga sukladno propisima iz područja turizma i ugostiteljstva),
- b) tradicijske, umjetničke obrte, izradu suvenira (građenje i/ili opremanje objekata u kojima se obavlja djelatnost tradicijskih obrta, uključujući objekte u kojima se obavlja pakiranje i trženje proizvoda tradicijskih obrta),
- c) pružanje usluga u ruralnim područjima, poljoprivredi i šumarstvu (građenje i/ili opremanje objekata za pružanje usluga u ruralnim područjima),
- d) preradu, marketing i izravnu prodaju lokalnih proizvoda (građenje i/ili opremanje objekata za preradu, skladištenje, pakiranje i/ili izravnu prodaju lokalnih proizvoda).

Iznos javne potpore

Potpore se dodjeljuje obliku bespovratnih financijskih sredstava za provođenje prihvatljivih aktivnosti navedenih u poslovnom planu.

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje sa 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Visina potpore po korisniku iznosi 50.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/eforeuro/>.

Potpore se dodjeljuje za novu nepoljoprivrednu djelatnost koja nije započeta do vremena podnošenja zahtjeva za potporu.

Potpore za pokretanje nepoljoprivredne djelatnosti unutar Mjere 2.1.1. može se dodijeliti za jednu nepoljoprivrednu djelatnost po jednom korisniku u cijelom programskom razdoblju 2014. – 2020.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 2.1.1.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 2.1.1. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir	Bodovi
1 Veličina gospodarstva SO	Najviše 10
Više od 8.000	10
Od 3.000 do 7.999	7
Od 1.000 do 2.999	5
2 Broj stanovnika naselja u kojem se ulaganje provodi	Najviše 15
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a do 499 stanovnika	15

	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 500 do 999 stanovnika	12
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 1000 do 1999 stanovnika	10
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 2000 do 5000 stanovnika	8
3	Aktivnosti iz poslovnog plana doprinose očuvanju postojećih ili stvaranju novih radnih mjesta	10
4	Aktivnosti iz poslovnog plana doprinose produženju turističke sezone	10
5	Aktivnosti iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	10
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		55
PRAG PROLAZNOSTI		25

Da bi projekt unutar Mjere 2.1.1. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Mjera 2.2.1. Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima

Korisnici

Korisnici Mjere 2.2.1. ***Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima*** (dalje u tekstu: Mjera 2.2.1.) su poljoprivrednici upisani u Upisnik poljoprivrednika te fizičke osobe koje su nositelji ili članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji pokreću ili razvijaju nepoljoprivredne djelatnosti.

Uvjeti prihvatljivosti

Uvjeti prihvatljivosti unutar Mjere 2.2.1. istovjetni su uvjetima iz Pravilnika o provedbi Podmjere 6.4. "Ulaganja u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti" unutar Mjere M06 "Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (NN br. 120/15) – dalje u tekstu: Pravilnik o provedbi podmjere 6.4.

Prihvatljiva ulaganja

Prihvatljiva ulaganja u okviru provedbe Mjere 2.2.1. jesu:

1. turizam u ruralnom području (građenje i/ili opremanje građevina i/ili turističke infrastrukture za pružanje turističkih i/ili ugostiteljskih usluga)
2. tradicijski obrt, umjetnički obrti uključujući i obrte za izradu suvenira i rukotvorina (građenje i/ili opremanje građevina u kojima se obavlja proizvodnja i/ili trženje)
3. pružanje usluga u ruralnim područjima, poljoprivredi i šumarstvu (građenje i/ili opremanje građevina za pružanje usluga u ruralnim područjima) i
4. prerada, marketing i izravna prodaja proizvoda koji nisu obuhvaćeni Dodatkom I Ugovora o funkcioniranju EU (građenje i/ili opremanje građevina za preradu, skladištenje, pakiranje i/ili izravnu prodaju proizvoda koji nisu obuhvaćeni Dodatkom I Ugovora o funkcioniranju EU).

Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi unutar Mjere 2.2.1. jesu:

1. građenje građevina
2. nabava novih strojeva i opreme, uključujući računalni softver

3. registracija i održavanje žigova
4. opći troškovi i
5. ulaganje u kupnju zemljišta i objekata radi realizacije projekta, do 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih ulaganja (bez općih troškova) uz mogućnost kupnje prije podnošenja Zahtjeva za potporu.

Opći troškovi nastali prije podnošenja Zahtjeva za potporu i tijekom provedbe ulaganja prihvatljivi su u iznosu do 10 % vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova (bez općih troškova) i uključuju:

1. troškove pripreme poslovnog plana u iznosu do 2% od ukupno prihvatljivih iznosa ulaganja (bez općih troškova)
2. troškove pripreme dokumentacije u iznosu do 2% od ukupno prihvatljivih iznosa ulaganja (bez općih troškova)
3. troškove projektno-tehničke dokumentacije, geodetskih usluga, elaborata i certifikata te troškove nadzora i vođenja projekta u iznosu koji čini razliku zbroja troškova navedenih u točki 1. i 2. i gornje granice od 10 % od ukupno prihvatljivih iznosa ulaganja (bez općih troškova).

Prihvatljivi su samo oni opći troškovi vezani za ulaganje koji su nastali nakon 1. siječnja 2014. godine.

Opći troškovi prihvatljivi su samo uz ulaganje za koje je podnesen Zahtjev za potporu za Mjeru 2.2.1.

Neprihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 2.2.1. jesu:

- 1) porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV), u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a te ima pravo na odbitak PDV-a
- 2) drugi porezi, prirezi, naknade, doprinosi i druga davanja
- 3) kamate
- 4) rabljeni strojevi i oprema
- 5) kupnja vozila
- 6) održavanje građevine i oprema za održavanje građevine
- 7) troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi refinanciranja kamata, režijski i operativni troškovi, troškovi osiguranja, troškovi održavanja i amortizacije, troškovi zakupa kao što je marža zakupodavca
- 8) novčane kazne, financijske kazne i troškovi parničnog postupka
- 9) troškovi nastali prije podnošenja Zahtjeva za potporu, osim općih troškova, ali ne prije 1. siječnja 2014. godine
- 10) opći troškovi vezani uz ulaganje koje je bilo predmet Zahtjeva za potporu ako ulaganje nije odobreno
- 11) nepredviđeni radovi u građenju i ostali nepredviđeni troškovi i
- 12) troškovi plaćanja u gotovini.

Prihvatljivi troškovi ulaganja biti će određeni Listom prihvatljivih troškova koja će biti prilog javnog natječaja.

Iznos javne potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje s 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Najniža vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 3.500 eura u kunsnoj protuvrijednosti.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 30.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Intenzitet javne potpore

Intenzitet javne potpore iznosi do 70% vrijednosti ukupnih prihvatljivih troškova.

Potpora za Mjeru 2.2.1. korisniku se može dodijeliti jednom tijekom provedbe LRS-a LAG-a Istočna Istra za razvoj jedne nepoljoprivredne djelatnosti.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 2.2.1.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 2.2.1. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir	Bodovi
1 Veličina gospodarstva SO	Najviše 10
Više od 8.000	10
Od 5.000 do 7.999	7
Od 2.000 do 4.999	5
2 Broj stanovnika naselja u kojem se ulaganje provodi	Najviše 15
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a do 499 stanovnika	15
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 500 do 999 stanovnika	12
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 1000 do 1999 stanovnika	10
Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 2000 do 5000 stanovnika	8
3 Aktivnosti iz poslovnog plana doprinose očuvanju postojećih ili stvaranju novih radnih mjesta	10
4 Aktivnosti iz poslovnog plana doprinose produženju turističke sezone	10
5 Aktivnosti iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	10
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	55
PRAG PROLAZNOSTI	25

Da bi projekt unutar Mjere 2.2.1. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Mjera 3.1.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

Korisnici

Korisnici Mjere 3.1.1. jesu:

- jedinice lokalne samouprave u sastavu LAG-a Istočna Istra (Grad Labin, Općina Raša, Općina Pićan, Općina Kršan i Općina Sveta Nedelja)
- trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave u sastavu LAG-a Istočna Istra,
- javne ustanove neprofitnog karaktera u kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave u sastavu LAG-a Istočna Istra osim javnih vatrogasnih postrojbi, te lokalnih i regionalnih razvojnih agencija, škola,

- d) udruge koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo i čije su djelatnosti u skladu s ciljnim skupinama i klasifikaciji djelatnosti udruga, povezane sa prihvatljivim ulaganjem (isključujući lokalne akcijske grupe, zajednice udruga, zaklade, fundacije)
- e) vjerske zajednice koje imaju organizacijski oblik na lokalnom nivou i koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo i
- f) LAG Istočna Istra.

Uvjeti prihvatljivosti

Uvjeti prihvatljivosti u okviru provedbe Mjere 3.1.1. istovjetni su uvjetima iz Pravilnika o provedbi mjere 7 »Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima« iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020.

Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Prihvatljivi materijalni troškovi u okviru provedbe Mjere 3.1.1. jesu:

Građenje (izgradnja i/ili rekonstrukcija) i/ili opremanje:

1. vatrogasnog doma i spremišta,
2. društvenog doma/ kulturnog centra,
3. planinarskog doma i skloništa,
4. turističkog informativnog centra,
5. dječjeg igrališta,
6. sportske građevine,
7. objekta za slatkovodni sportski ribolov (ribički dom, nadstrešnica i drugo),
8. rekreacijske zone na rijekama i jezerima,
9. biciklističke staze (koja nije sastavni dio ceste)
10. tematskog puta i parka,
11. građevine za ostvarivanje organizirane njege, odgoja, obrazovanja i zaštite djece do polaska u osnovnu školu (dječji vrtić, rekonstrukcija i opremanje prostora za izvođenje programa predškole u osnovnoj školi te rekonstrukcija i opremanje prostora za igraonicu pri knjižnici, zdravstvenoj, socijalnoj, kulturnoj i sportskoj ustanovi, udruzi te drugoj pravnoj osobi u kojima se provode kraći programi odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi),
12. javne zelene površine (park i slično),
13. pješačke staze (koja nije sastavni dio ceste),
14. pješačke zone,
15. otvorenog odvodnog kanala (koji nije sastavni dio ceste),
16. groblja (komunalna infrastruktura i prateće građevine),
17. tržnice,
18. javne prometne površine (trg, pothodnik, nadvožnjak, javne stube i prolaz koji nisu sastavni dio ceste).

Prihvatljivi su opći troškovi izravno vezani uz provedbu projekta, kao što su usluge arhitekata, inženjera i konzultanata, studije izvedivosti, studije utjecaja na okoliš i sl.

Prihvatljivi su samo oni opći troškovi vezani uz ulaganje za koje je podnesena prijava projekta a koji su nastali nakon 1.siječnja 2014.godine.

Opći troškovi nastali prije podnošenja prijave projekta i tijekom provedbe ulaganja prihvatljivi su u iznosu do 10 % vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova bez općih troškova, ali ne više od 20.000 eura u kunskoj protuvrijednosti i uključuju:

- a) troškove stručnjaka i konzultanata vezane za pripremu dokumentacije za natječaj u iznosu do 2% od iznosa prihvatljivih troškova projekta bez općih troškova, ali ne više od 10.000 eura u kunskoj protuvrijednosti i
- b) troškove projektno-tehničke dokumentacije, geodetskih usluga, elaborata i certifikata, troškove nadzora i vođenja projekta te troškovi pripreme dokumentacije i provedbe postupka nabave u iznosu koji čini razliku između troškova navedenih u točki a) ovoga stavka i gornje granice od 10 % od iznosa prihvatljivih troškova projekta bez općih troškova.

Prihvatljivi nematerijalni troškovi su kupnja ili razvoj računalnih programa.

Neprihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 3.1.1. jesu:

1. porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV), u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a te ima pravo na odbitak PDV-a
2. drugi porezi te propisane naknade i doprinosi,
3. kamate,
4. rabljeni strojevi i oprema
5. vozila,
6. kupnja, zakup i najma nekretnina
7. održavanje građevine i oprema za održavanje građevine,
8. nepredviđeni radovi u gradnji i ostali nepredviđeni troškovi
9. svi troškovi održavanja/zamjene i amortizacije
10. troškovi vezani uz ugovor o zakupu ili najmu, kao što su zakupnina i najamnina, troškovi refinanciranja kamata, režijski i operativni troškovi, troškovi osiguranja
11. novčane kazne, financijske kazne i troškovi parničnog postupka,
12. troškovi nastali prije podnošenja Zahtjeva za potporu, osim općih troškova
13. plaćanje u gotovini
14. troškovi vlastitog rada
15. operativni troškovi
16. plaće i druge naknade stalno zaposlenih djelatnika nositelja projekta i
17. troškovi započetih aktivnosti građenja

Iznos javne potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje s 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Najniža vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 15.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 20.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Preračun eura u kune obavljat će se prema zadnjem tečaju koji je Europska središnja banka odredila prije 1. siječnja godine u kojoj se donosi Odluka o odabiru projekta, a u skladu s člankom 34. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 907/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanja i

ostalnih tijela, financijskog upravljanja, poravnanja računa, jamstava i upotrebe eura (SL L 255, 28.8.2014., str. 18-58).

Intenzitet javne potpore

Intenzitet javne potpore iznosi do 80% ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje, ali do maksimalno 20.000,00 eura po korisniku.

Jedinice lokalne samouprave u sastavu LAG-a razvrstavaju se u VI i VIII. skupinu JLS-ova sukladno Odluci o razvrstavanju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/17).

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 3.1.1.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 3.1.1. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir		Bodovi
1	Broj stanovnika naselja u kojem se ulaganje provodi	Najviše 20
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a do 499 stanovnika	20
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 500 do 999 stanovnika	17
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 1000 do 1999 stanovnika	15
	Naselja unutar JLS-a u sastavu LAG-a od 2000 do 5000 stanovnika	10
2	Tip ulaganja/prioritetno ulaganje	Najviše 20
	ulaganje u rekonstrukciju (sa ili bez opremanja)	20
	ulaganje u izgradnju (sa ili bez opremanja)	15
	ulaganje u opremanje	10
3	Doprinos kvaliteti života (potencijalni korisnici)	Najviše 20
	Ulaganje u javno dostupnu infrastrukturu otvorenu za sve pojedince i sve interesne skupine: javne zelene površine – parkovi i sl.; pješačke staze; pješačke zone; otvoreni odvodni kanali koji nisu sastavni dio ceste; groblja; javne prometne površine – trgovi, pothodnici, nadvožnjaci, javne stubbe i prolazi; tržnice; dječja igrališta, sportske građevine kojima ne upravlja udruga, rekreacijske zone na rijekama i jezerima, biciklističke staze i trake, tematski putovi i parkovi, turistički informativni centri i dr. – sukladno listi prihvatljivih troškova	20
	Ulaganje u multifunkcionalnu društvenu infrastrukturu za javnu uporabu: društveni domovi, kulturni centri, vatrogasni domovi i spremišta, planinarski domovi i skloništa, sportske građevine kojima upravlja udruga, objekti za slatkovodni sportski ribolov i dr. – sukladno listi prihvatljivih troškova	17
	Ulaganja u građevine za ostvarivanje organizirane njege, odgoja, obrazovanja i zaštite djece do polaska u osnovnu školu (dječji vrtići, rekonstrukcija i opremanje prostora za izvođenje programa predškole u osnovnim školama te rekonstrukcija i opremanje prostora za igraonice pri knjižnicama, zdravstvenim, socijalnim, kulturnim i sportskim ustanovama, udrugama te drugim pravnim osobama u kojima se provode kraći programi odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi i dr. – sukladno listi prihvatljivih troškova	15
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		60
PRAG PROLAZNOСТИ		35

Da bi projekt unutar Mjere 3.1.1. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Mjera 4.1.1. Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš

Korisnici

Korisnici Mjere 4.1.1. su fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi neovisno o ekonomskoj veličini gospodarstva, te proizvođačke grupe/organizacije priznate sukladno Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda.

Uvjeti prihvatljivosti

Uvjeti prihvatljivosti u okviru provedbe Mjere 4.1.1. istovjetni su uvjetima iz Pravilnika o provedbi podmjere 4.1..

Iznimno od propisanog Pravilnikom o provedbi Podmjere 4.1., korisnici potpore jesu poljoprivredna gospodarstva čija se ulaganja odvijaju na području LAG-a.

Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Prihvatljivi nematerijalni troškovi u okviru provedbe Mjere 4.1.1. jesu:

- a) kupnja ili razvoj računalnih programa,
- b) kupnja prava na patente i licence,
- c) autorska prava,
- d) registracija i održavanje žigova i
- e) ostala nematerijalna ulaganja povezana s materijalnim ulaganjem.

Prihvatljivi opći troškovi jesu usluge arhitekata, inženjera i konzultanata, studije izvedivosti do 10 posto vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta.

Prihvatljivi materijalni troškovi za sufinanciranje jesu:

- a) ulaganje u građenje skladišnih kapaciteta za stajski gnoj i digestate uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i digestata, za vlastite potrebe od minimalno 70 posto,
- b) ulaganje u poboljšanje učinkovitosti korištenja gnojiva (strojevi i oprema za utovar, transport i primjenu gnojiva – mineralnog i organskog gnojiva), za vlastite potrebe od minimalno 70 posto.

Prihvatljiv trošak za sufinanciranje je i stjecanje objekata, strojeva i opreme kroz financijski leasing do iznosa tržišne vrijednosti imovine.

Neprihvatljivi troškovi za sufinanciranje u okviru provedbe Mjere 4.1.1. jesu:

- a) porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a te ima pravo na odbitak PDV-a,
- b) drugi porezi, naknade, doprinosi,
- c) kamate,
- d) rabljena: poljoprivredna mehanizacija i oprema, gospodarska vozila te radni strojevi,
- e) svi troškovi održavanja i amortizacije,
- f) troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi refinanciranja kamata, režijski troškovi i troškovi osiguranja,

- g) troškovi vlastitog rada,
- h) operativni troškovi,
- i) kupnja prava na poljoprivrednu proizvodnju, prava na plaćanje, kupovina životinja, kupovina i sadnja jednogodišnjeg bilja,
- j) troškovi nastali prije podnošenja Zahtjeva za potporu, osim općih troškova i troškova kupnje zemljišta/objekata, ali ne prije 1. siječnja 2014. godine,
- k) nepredviđeni troškovi i
- l) plaćanje u gotovini.

Iznos javne potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje s 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Najniža vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 5.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 30.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/infoureuro/>.

Intenzitet javne potpore

Intenzitet potpore za ulaganja u provedbu Direktive Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla (SL L 375, 30. 12. 1991.) (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća 91/676/EEZ) iznosi do 75 posto iznosa prihvatljivih troškova za sve Zahtjeve za potporu odobrene do 1. srpnja 2017. godine.

Intenzitet potpore od 75 posto za ulaganja u provedbu Direktive Vijeća 91/676/EEZ, primjenjuje se na cijelom području Republike Hrvatske.

Nakon 1. srpnja 2017. godine intenzitet potpore za ulaganja u provedbu Direktive Vijeća 91/676/EEZ iznosi do 50 posto od ukupno prihvatljivih troškova.

Intenziteti javne potpore mogu se uvećati za dodatnih 20 postotnih bodova u sljedećim slučajevima, i to za:

- a) mlade poljoprivrednike koji su unutar pet godina prije datuma podnošenja Zahtjeva za potporu postavljeni kao nositelj/odgovorna osoba poljoprivrednog gospodarstva,
- b) zajedničke projekte,
- c) integrirane projekte,
- d) ulaganja u područja sa značajnim prirodnim ograničenjima i ostala područja s posebnim ograničenjima (članak 31. i 32. Uredbe (EU) br. 1305/2013), a sukladno posebnim propisima koji uređuju isto područje,
- e) ulaganja unutar Europskoga inovacijskog partnerstva (EIP) za poljoprivrednu produktivnost i održivost,
- f) ulaganja povezana s agro-okolišnim i klimatskim djelatnostima (članak 28. Uredbe (EU) br. 1305/2013) i ekološkom poljoprivredom (članak 29. Uredbe (EU) br. 1305/2013), a sukladno posebnim propisima koji uređuju isto područje.

Maksimalni intenzitet kombinirane potpore ne smije prijeći 90 posto od ukupno prihvatljivih troškova.

Kriteriji za odabir projekta u okviru provedbe Mjere 4.1.1.

Kriterij za odabir projekata u okviru provedbe Mjere 4.1.1. prikazani su u sljedećoj tablici:

Kriterij za odabir		Bodovi
1	Veličina gospodarstva SO	Najviše 20
	do 14.999	10
	od 15.000 do 49.999	12
	od 50.000 do 99.999	15
	od 100.000 do 499.999	18
	preko 500.000	20
2	Korišteno poljoprivredno zemljište (broj uvjetnih grla po hektaru)	Najviše 15
	od 0,62 do 1,2	10
	od 1,3 do 2,4	15
3	Ulaganje u zaštićenim područjima prirode, područjima ekološke mreže i zonama ranjivim nitratima	20
4	Udruživanje proizvođača (proizvođačka grupa/organizacija, zadruga ili zajednički projekt)	20
5	Ulaganjem se uvodi inovativni tehnološki proces	10
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		65
PRAG PROLAZNOSTI		20

Da bi projekt unutar Mjere 4.1.1. bilo prihvatljiv za dodjelu potpore, korisnik mora imati minimalan broj bodova (prag prolaznosti).

Dobivanjem bodova pod kriterijem 4 „Udruživanje proizvođača (proizvođačka grupa/organizacija, zadruga ili zajednički projekt)“ isključuje se mogućnost dobivanja bodova pod kriterijem 1 »Veličina gospodarstva SO« i obrnuto.

Kriterij 5 „Ulaganjem se uvodi inovativni tehnološki proces“ primjenjivat će se kada se uspostavi mreža Europskog inovacijskog partnerstva.

Mjera 4.1.2. Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša

Korisnici

Korisnici Mjere 4.1.2. *Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša* (dalje u tekstu: Mjera 4.1.2.) su poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva; javne ustanove i tijela, uključujući javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima (državne, regionalne i lokalne javne ustanove); jedinice lokalne samouprave u sastavu LAG-a Istočna Istra i civilne udruge koje se bave zaštitom i promicanjem kulturnih vrijednosti i zaštite okoliša.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi u okviru provedbe Mjere 4.1.2. jesu:

- ulaganje u izgradnju terasa,
- podizanje suhozida i živica,
- uklanjanje invazivnih stranih vrsta s poljoprivrednog zemljišta,
- nabava električnog pastira s pripadajućom opremom i/ili autohtonog pastirskog psa (tornjaka),
- izgradnja novih i obnova postojećih nastambi za stoku na području prirodne

- rasprostranjenosti velikih zvižeri,
- obnova staništa važnih za očuvanje bioraznolikosti na poljoprivrednom zemljištu,
- ulaganje u obnovu zapuštenih lokvi za napajanje stoke,
- kupnja zemljišta za realizaciju projekta do 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta.

Iznos javne potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske, od čega Europska unija sudjeluje s 90 posto udjela, a Republika Hrvatska s 10 posto udjela.

Najniža vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 600 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu može iznositi 5.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Preračunavanje tečaja eura u kune obavlja se prema mjesečnom tečaju eura utvrđenom od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesen Zahtjev za potporu objavljenom na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Intenzitet javne potpore

Intenzitet javne potpore po projektu iznosi do 100 posto vrijednosti ukupnih prihvatljivih troškova.

Dodatni kriterij za odabir projekta na LAG Natječaju

Ukoliko dva ili više Zahtjeva za potporu po istoj mjeri imaju jednak broj bodova nakon izvršenog rangiranja sukladno kriterijima za odabir projekta, a prelaze prag prolaznosti, izvršiti će se rangiranje Zahtjeva za potporu prema dodatnim kriterijima za odabir na način da prioritet ide sljedećim redoslijedom:

1. Prednost ima prijavitelj čiji projekt doprinosi stvaranju većeg broja radnih mjesta
2. Prednost ima prijavitelj čiji je projekt s većim stupnjem inovativnosti
3. Prednost ima prijavitelj čije se ulaganje provodi u naselju sa manjim brojem stanovnika;
4. Prednost ima prijavitelj koji je prvi (dan, sat, minuta, sekunda) podnio Zahtjev za potporu na javni natječaj LAG-a.

Kriterij 1. ima najveću važnost, što znači da će se kriterij 2. primjenjivati samo ukoliko prijavitelji i po kriteriju 1. budu imali jednak broj bodova. Kriterij 3. primjenjivati će se ako i po kriteriju 2. budu imali jednako bodova, te kriterij 4. koji će se primjenjivati ukoliko po svim prethodnim kriterijima budu jednako ocijenjeni.

Završne odredbe

Odredbe ovog Priloga koje se odnose na vrste potpora, uvjete prihvatljivosti, najmanje i najviše iznose potpore, prihvatljive i neprihvatljive troškove, te opće uvjete pojedinih mjera podložne su izmjenama i dopunama ovisno o izmjenama provedbenih Pravilnika o mjerama iz PRR-a - Pravilnicima o provedbi mjera 3, 4, 6, 7, i 8 iz PRR-a.

Ukoliko se provedbeni podzakonski akti – Pravilnici o mjerama iz PRR-a budu mijenjali u bitnim odredbama koje utječu na uvjete prihvatljivosti nositelja projekata, LAG natječaj uskladiti će se sa Pravilnicima o mjerama iz PRR-a.

U smislu provedbe Mjera iz ovog Priloga, iste odgovaraju tipovima operacijama iz Programa ruralnog razvoja kako slijedi:

Mjera	Tip operacije	Provedbeni propis
Mjera 1.1.1. - Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstva	4.1.1.	Pravilnik o provedbi Mjere 4 Ulaganja u fizičku imovinu, Podmjere 4.1. Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva, NN 37/17
Mjera 1.1.2. - Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima	4.2.1.	Pravilnik o provedbi Mjere 4 Ulaganja u fizičku imovinu, Podmjere 4.2. Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda, NN 46/17
Mjera 1.2.1. - Potpora mladim poljoprivrednicima	6.1.1.	Pravilnik o provedbi podmjere 6.1., podmjere 6.2. i podmjere 6.3. u okviru mjere M06 "Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja", NN 42/15 i NN 6/17
Mjera 1.2.2. - Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstva	6.3.1.	Pravilnik o provedbi podmjere 6.1., podmjere 6.2. i podmjere 6.3. u okviru mjere M06 "Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja", NN 42/15 i NN 6/17
Mjera 2.1.1. – Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području	6.2.1.	Pravilnik o provedbi tipa operacije 6.2.1. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ u okviru podmjere 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“, mjera 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“ NN 117/17
Mjera 2.2.1. – Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	6.4.1.	Pravilnik o provedbi Podmjere 6.4. "Ulaganja u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti" unutar Mjere M06 "Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., NN br. 120/15
Mjera 3.1.1. – Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za	7.4.1.	Pravilnik o provedbi mjere 07 Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, NN 48/2018

ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu		
Mjera 4.1.1. - Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš	4.1.2.	Pravilnik o provedbi Mjere 4 Ulaganja u fizičku imovinu, Podmjere 4.1. Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva, NN 37/17

5 - Projekti suradnje LAG-a „Istočna Istra“ financirani iz drugih izvora (EU fondova)

Projekti suradnje koji će se financirati iz izvora različitih od PRR-a izuzetno su važni za LAG jer omogućuju postignuće smart cilja 5, ali istovremeno doprinose diversifikaciji izvora financiranja LAG-a te uključivanju većeg broja članova i dionika s područja LAG-a. U nastavku donosimo pregled međunarodnih i tuzemnih projekata suradnje.

1. PROJEKTI MEĐUNARODNE I MEĐUTERITORIALNE SURADNJE

U nastavku je prikazan plan međunarodne i međuteritorialne suradnje koja uključuje partnere, program, teme suradnje i ciljeve LRS kojima doprinosi.

PARTNERI	PROGRAM	TEME	CILJ LRS
ELARD mreža, LAG Pay de Dinan (FR), LAG GAL Atacha (PT), LAS Istre (SLO), LAS Krasa in Brkinov (SLO), LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom (SLO), IKRA d.o.o. (SLO) GAL Carso (IT)	INTERREG MEDITERAN Prioritetna os 3	Studije i planovi razvoja integriranih hotela kao modela održivog turizma za očuvanje prirodne i kulturne baštine Razvoj projekata kružne/cirkularne ekonomije Jačanje kapaciteta za stvaranje ekološke poljoprivrede Valorizacija pčelarstva i drugih tradicionalnih proizvoda područja Suradnja u području uvođenja i valorizacije biciklističkih ruta, te tematskih staza i putova kao turističkog proizvoda kroz ruralna mjesta u cilju prezentiranja domaćih lokalnih proizvoda i malih poljoprivrednih gospodarstva.	Smart cilj 1 Smart cilj 2 Smart cilj 3 Smart cilj 5
ELARD mreža, LAS Istre (SLO), LAS Krasa in Brkinov (SLO), LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in	INTERREG ADRION Prioritetna os 2	Valorizacija pčelarstva i drugih tradicionalnih proizvoda područja Projekti suradnje vezani uz ekološku poljoprivredu kao i programiranje i realiziranje stručnih tečaja za izobrazbu specijaliziranih stručnjaka iz područja	Smart cilj 1 Smart cilj 2 Smart cilj 3 Smart cilj 5

Nanosom (SLO), IKRA d.o.o. (SLO) GAL Carso (IT)		bio-ekološkog uzgoja i proizvodnje hrane u prekograničnim području. Suradnja u području uvođenja i valorizacije biciklističkih ruta, te tematskih staza i putova kao turističkog proizvoda kroz ruralna mjesta u cilju prezentiranja domaćih lokalnih proizvoda i malih poljoprivrednih gospodarstva.	
ELARD mreža, LAS Istre (SLO), LAS Krasa in Brkinov (SLO), LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom (SLO), IKRA d.o.o. (SLO) GAL Carso (IT)	INTERREG SREDIŠNJA EUROPA Prioritetna os 1	Jačanje kapaciteta malih i srednjih poduzeća u segmentu poljoprivrede i nepoljoprivredne proizvodnje	Smart cilj 1 Smart cilj 2
ELARD mreža, LAG Pay de Dinan (FR), LAG GAL Atacha (PT), LAS Istre (SLO), LAS Krasa in Brkinov (SLO), LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom (SLO), IKRA d.o.o. (SLO) GAL Carso (IT)	Erasmus	Jačanje kapaciteta članova LAG-a za obavljanje poljoprivrednih i nepoljoprivrednih djelatnosti (razmjene, treninzi i gostovanja/studijski posjeti partnerskim institucijama)	Smart cilj 1 Smart cilj 5

2. PROJEKTI TUZEMNE SURADNJE

U nastavku su prikazani projekti tuzemne suradnje koji će se financirati iz Europskog socijalnog fondova, čime će se dodatno diversificirati izvori prihoda LAG-a za razdoblje 2014. - 2020.g.

TEME	PARTNERI	INSTRUMENT
Jačanje kapaciteta proizvođača u ruralnome razvoju	POU Labin, Učilište EU PROJEKTI	Europski socijalni fond
Projekti jačanja socijalnog poduzetništva	Lokalni dionici, Alfa Albona	Europski socijalni fond
Poticanje razvoja pčelarstva na području LAG-a i promicanje pčelarskih proizvoda	Hrvatski pčelarski savez i drugi LAG-ovi	Europski socijalni fond, regionalni izvori financiranja

Poticanje ulaska na tržište rada osoba u nepovoljnom položaju	POU Labin	Europski socijalni fond
Sklapanje lokalnih partnerstva za zapošljavanje u segmentu ruralnoga razvoja	Svi članovi LAG-a, a posebice JLS-i, HZZ	Europski socijalni fond
Poticanje mladih poljoprivrednika za ulazak na tržište rada	Članovi LAG-a koji se bave poljoprivredom, udruga mladih Alfa Albona i dr.	Europski socijalni fond

6 - Usklađenost LRS LAG-a „Istočna Istra“ sa nadređenim strateškim dokumentima

Za potrebe opisa usklađenosti LRS s nadređenim strateškim dokumentima, razmatran je niz nacionalnih i jedan regionalni dokument kako slijedi:

- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.,
- Strategija razvoja turizma RH do 2020.g.,
- Strategija razvoja poduzetništva u RH 2013.-2020.,
- Strateški plan djelovanja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2012.-2016.g.,
- Nacrt Županijske razvojne strategije Istarske županije do 2020. te
- Strategije razvoja JLS-a na području LAG-a,
- **Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.**

Prilikom izrade LRS-a sva pažnja je pridana da cjelokupna LRS bude u skladu s ciljevima, prioritetima i mjerama PRR koji ima šest prioriteta:

1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima
2. Jačanje isplativosti poljoprivrednoga gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama
3. Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi
4. Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom
5. Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru
6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima

Usklađenost LRS s nacionalnim dokumentom: Aktivnosti koje će se LRS-om provoditi u sklopu Prvog cilja usklađene su sa mjerama PRR-a i to mjerom 4 „Ulaganja u fizičku imovinu“, podmjerom 4.1. i 4.2. (operacije 4.1.1. i 4.2.1.) i mjerom 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“, podmjerom 6.1. i 6.3. (operacije 6.1.1. i 6.3.1.).

Drugi SMART cilj u skladu je sa prioritetom PRR-a „Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima“. Aktivnosti koje će se provoditi da se ostvari drugi SMART cilj usklađene su sa mjerom 6 PRR-a „Razvoj

poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“, točnije podmjerom 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području“ (operacija 6.2.1.) i podmjerom 6.4. „Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ (operacija 6.4.1.).

Treći SMART cilj usklađen je sa mjerom 7 PRR-a, podmjerom 7.4. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ (operacija 7.4.1.).

Četvrti SMART cilj usklađen je sa prioritetima „Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru“. Aktivnosti koje će se provoditi četvrtim ciljem LRS-a u skladu su sa mjerama PRR-a. To su mjera 4 „Ulaganje u fizičku imovinu“, podmjera 4.1. (operacija 4.1.2.).

4 Strategija razvoja turizma RH do 2020.g.

Strategija je donesena 2013.g. i temeljni je dokument koji propisuje razvoj u ovome sektoru te služi kao strateška podloga za sva ulaganja. Sukladno Strategiji, glavni cilj razvoja hrvatskog turizma do 2020.g. je povećanje njegove atraktivnosti i konkurentnosti, što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti. Istodobno, ostali strateški ciljevi turističkog razvoja do 2020.g. su:

1. Poboljšavanje strukture i kvalitete smještaja - Kontinuirano povećanje udjela hotela te podizanje kvalitete smještaja u kampovima i kućanstvima uz opadanje njihovih udjela u ukupnom smještajnom kapacitetu. Udio smještaja mjerenih brojem ležaja u hotelima povećava se s 13,1% u 2011.g. na 18,1%, dok se udio kampova istodobno povećava s 25,2% na 25,8%, a obiteljskog smještaja u kućanstvima smanjuje s 48,7% na 43,4%;
2. Novozapošljavanje - Otvaranje od 20 do 22 tisuće novih radnih mjesta u turizmu te oko 10 tisuća radnih mjesta u neturističkim djelatnostima, ali induciranih turističkom aktivnošću;
3. Investicije - Realizacija novih investicija u iznosu od oko 7 milijardi eura;
4. Povećanje turističke potrošnje - Ostvarivanje 14,3 milijardi eura ukupne godišnje turističke potrošnje, od čega će 12,5 milijardi eura otpadati na inozemnu, a 1,8 milijardi na domaću potrošnju. Ostvarivanje te razine turističke aktivnosti, uz povećano korištenje turizma za plasman domaćih proizvoda i usluga, gotovo će udvostručiti izravan utjecaj turizma na bruto dodanu vrijednost Hrvatske dostignut u 2011.g.

U prilogu 1. Strategije, dat je detaljan opis 26 mjera turističke politike, od kojih izdvajamo sljedeće mjere koje su relevantne za LRS

- Mjera 7 Pokretanje novih programa za poticanje razvoja malih, srednjih i velikih poduzetničkih poduhvata u turizmu kojoj je cilj osigurati sredstava za pokretanje novih investicijskih programa;
- Mjera 8 Nacionalni program razvoja malih obiteljskih hotela;
- Mjera 9 Nacionalni program unapređenja obiteljskog smještaja;
- Mjera 15 Akcijski plan razvoja kulturnog turizma;
- Mjera 18 Program razvoja cikloturizma.

U okviru operativne strategije „Razvoj turističke ponude“, ključne razvojne operacije su:

- Operacija „Sunce i more“ koja sadrži prioritet: „Uređenje turističke destinacijske infrastrukture, a posebice plaža, šetnica, staza (biciklističke, pješačke i sl.), prometne signalizacije, javnih parkirališta i lokalnog prijevoza“.

- Operacija „Kulturni turizam“ koja sadrži prioritete: „Ulaganje u prepoznatljivost niza visoko atraktivnih pojedinačnih kulturnih atrakcija (npr. UNESCO lokaliteti, arheološki nalazi, dvorci)“ i „Identifikacija mogućnosti razvoja novih događanja s potencijalom međunarodne prepoznatljivosti i gradnje imidža destinacije“.
- Operacija „Cikloturizam“ koja sadrži prioritet: „U dijelovima koji prolaze kroz Hrvatsku, obje transeuropske biciklističke rute (riječna E-6 i mediteranska E-8) treba označiti potrebnim znakovljem te urediti tako da se omogući kretanje cikloturista bez ugrožavanja njihove sigurnosti i značajnijeg ometanja motornog cestovnog prometa (posebice na mjestima gdje nema alternativnih putova)“.
- Operacija „Ruralni i planinski turizam“ koja sadrži prioritete: „Uređenje pojedinačnih seoskih gospodarstava poštujući i/ili interpretirajući elemente tradicionalnog lokalnog graditeljstva i uređenja okoliša“ i „Razvoj više „etno sela“, posebice revitalizacijom pretežito ili potpuno napuštenih ruralnih cjelina, pri čemu je nužno osigurati 'životnost', za razliku od „muzealizacije“ lokaliteta“.

Usklađenost LRS-a sa strateškim dokumentom: LRS je u skladu sa citiranom strategijom jer je predviđeno ulaganje u turističku infrastrukturu, ulaganje u ruralno područje s ciljem razvoja ruralnog turizma, obnova kulturnih građevina te ulaganje u izgradnju biciklističkih staza kojim će se doprinijeti i razvoju cikloturizma.

5 Strategija razvoja poduzetništva u RH 2013.-2020.

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. donosi se u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unapređenja kulture poduzetništva.

Strategija je izravan odgovor na kratki prikaz uvjeta s općim ciljem povećanja konkurentnosti maloga gospodarstva u Hrvatskoj, koji će biti potpomognut mjerama koje će se odnositi na pet strateških ciljeva:

- poboljšanje ekonomske uspješnosti putem unapređenja maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti većim ulaganjem u R&D, višim stupnjem inovacija, rastom izvoza te daljnjim razvojem poslovnih mreža i povezanosti;
- poboljšani pristup financiranju putem razvijanja raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo;
- promocija poduzetništva kroz pružanje potpore osnivanju novih tvrtke, rast broja aktivnih tvrtke i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija;
- poboljšanje poduzetničkih vještina putem pružanja potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva;
- poboljšano poslovno okruženje kroz nadgradnju ostvarenog napretka uklanjanjem preostalih administrativnih opterećenja i olakšavanjem poslovanja u Hrvatskoj.

Usklađenost LRS-a sa strateškim dokumentom: LRS je u skladu sa strateškim ciljem „Promocija poduzetništva“ Strategije razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. na način da će se provedbom LRS-a pružati potpora osnivanju malih i srednjih poduzeća u segmentu poljoprivrede, ali i onima koji su već aktivni na tržištu.

6 Strateški plan djelovanja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2012.-2016.g.

Nacionalna zaklada pruža stručnu i financijsku potporu razvoju civilnoga društva, programima koji promiču održivost neprofitnog, nevladinog sektora, međusektorsku

suradnju, građanske inicijative, filantropiju, volonterstvo te unapređuju demokratske institucije društva. Temeljni ciljevi koje Nacionalna zaklada želi postići svojim djelovanjem u okviru Strateškog plana od 2012. do 2016.g. su:

- poticanje građanstva na aktiviranje, na uključivanje i sudjelovanje u razvoju lokalne zajednice;
- izgradnja kapaciteta civilnoga društva za sudjelovanje u društvenom razvoju;
- razvoj međusektorske suradnje i suradnje između organizacija civilnoga društva;
- povećanje javnog utjecaja i vidljivosti aktivnosti organizacija civilnoga društva;
- podrška društvenim inovacijama i zapošljavanju u neprofitnom sektoru.

Usklađenost LRS-a sa Strateškim planom: LRS je u skladu sa prvim strateškim ciljem „Poticanje građanstva na aktiviranje, na uključivanje i sudjelovanje u razvoju lokalne zajednice“ na način da će poticati jačanje kapaciteta te aktivnije sudjelovanje lokalnog stanovništva u aktivnostima kroz ostvarenje smart cilja 5.

7 Nacrt Županijske razvojne strategije Istarske županije do 2020. g.

U okviru ŽRS-a identificirana je vizija koja glasi: Istarska županija je autonomna, moderna, otvorena i gospodarski konkurentna regija prepoznatljive kulturne i prirodne baštine, visoke kvalitete života u okvirima uravnoteženog i održivog razvoja, a sam ŽRS identificira četiri razvojna cilja i to:

1. cilj: Povećanje gospodarske konkurentnosti
2. cilj: Razvoj ljudskih resursa i visoka kvaliteta života
3. cilj: Jačanje infrastrukture, zaštite okoliša i održivog upravljanja prostorom i resursima
4. cilj: Razvoj, očuvanje i promoviranje istarskog identiteta

Usklađenost LRS-a sa ŽRS-om: LRS LAG-a u potpunosti je u skladu sa svim ciljevima ŽRS-a jer, u smanjenom i dozvoljenom opsegu, doprinosi razvoju gospodarstva, ljudskih resursa, povećanju kvalitete života, potpomaže razvoj društvene infrastrukture i pomaže u stvaranju prepoznatljivog identiteta područja LAG-a pri čemu pomaže jačanje identiteta Istarske županije.

Za potrebe analize stanja u JLS korišteni su, između ostaloga, podaci i analiza stanja sadržani u razvojnim strategijama JLS-a koje su članove LAG-a kako bi se identificirala konkretna područja na kojima su intervencije moguće, uzevši u obzir mogućnosti koje nudi PRR i izvori financiranja za provedbu LRS-a. Svaka JLS izradila je svoju baz projekata koja je iscrpljena iz predmetnih strateških dokumenata i na temelju javne rasprave i takva je baza dostavljena LAG-u.

8 Program ukupnog razvoja Grada Labina do 2018.g.

U PUR-u Grada Labina identificirana je vizija koja glasi: „Grad Labin - Grad očuvanih tradicionalnih vrijednosti, povijesne i prirodne baštine, prosperitetnog i društvenog razvoja koji kontinuirano podiže kvalitetu življenja - grad po mjeri čovjeka“.

PUR identificira tri dugoročna razvojna cilja i to:

1. CILJ: Razvijeno gospodarstvo zasnovano na industrijskim i turističkim djelatnostima većih dodanih vrijednosti
2. CILJ: Razvoj ljudskih resursa u skladu s potrebama ukupnog društveno-ekonomskog razvoja i visoki društveni standard
3. CILJ: Očuvani okoliš, prirodno, povijesno i kulturno naslijeđe.

Usklađenost LRS-a s PUR-om: LRS se temelji na razvoju i modernizaciji gospodarstva s naglaskom na poljoprivrednim djelatnostima, pogotovo MSP-a, očuvanju okoliša i

iskorištavanju prirodnih i kulturnih bogatstava za jačanje identiteta područja LAG-a, čime neposredno doprinosi ostvarenju identificiranih ciljeva PUR-a.

9 Program ukupnog razvoja Općine Kršan

U okviru PUR-a Općine Kršan identificirana je vizija koja glasi: Općina Kršan – općina zadovoljnih žitelja u kojoj je visok životni standard, u kojoj se rađa sve više djece i koja svoj razvoj ostvaruje u uvjetima pametnog, održivog i uključivog razvoja.

Opći ciljevi vizije Općine Kršan su:

1. Razvoj koji je pametan, održiv i uključiv.
2. Diversifikacija razvoja (smanjenje proračunske ovisnosti o prihodima nastalim temeljem aktivnosti TE Plomin) i povećanje fiskalnog kapaciteta.
3. Visoka kvaliteta života i životni standard europskog prosjeka.
4. Konkurentna poljoprivreda, turizam te malo i srednje poduzetništvo.
5. Razvijen sustav brandiranja utemeljen na prirodnim resursima i kulturnim znamenitostima kršanskog kraja.

Uskladenost LRS-a s PUR-om: LRS je zasnovana na pristupu LEADER koji je sadržan i u prvom općem cilju vizije. Također, LRS se temelji na razvoju gospodarstva, pogotovo MSP-a, diversifikaciji izvora financiranja LAG-a, brendiranju lokalnih proizvoda i područja LAG-a kao turističke destinacije, podizanju kvalitete života lokalnog stanovništva, a sve na temelju specifičnosti ovoga područja.

10 Program ukupnog razvoja Općine Pićan

U okviru PUR-a Općine Pićan identificirana je vizija koja glasi: „*Ugodan život svih stanovnika u sinergiji s gospodarskim, poljoprivrednim, turističkim i društvenim razvojem*“

U cilju ostvarenja vizije identificirano je pet strateških ciljeva razvoja općine i to:

1. Izgradnja javne komunalne infrastrukture
2. Kreiranje povoljnog poslovnog okruženja za razvoj gospodarstva
3. Poticanje poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma
4. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima
5. Poboljšanje društvene infrastrukture i razvoj civilnog društva

Uskladenost LRS-a s PUR-om: LRS je u skladu sa svim razvojnim ciljevima PUR-a zato što potiče poboljšanja u društvenoj infrastrukturi, omogućuje razvoj poljoprivredne i nepoljoprivredne proizvodnje i ruralnoga turizma, potpomaže zaštitu okoliša i korištenju OIE te omogućuje razvoj civilnoga društva kroz jačanje samoga LAG-a.

11 Program ukupnog razvoja Općine Sveta Nedelja

U okviru PUR-a Općine Sveta Nedelja identificirana je vizija koja glasi: „Općina Sveta Nedelja bit će moderna regija na nivou razvoja naselja Europske unije, u kojoj su kvaliteta života i prirodne ljepote biti vodeće u RH. Nositelj dinamičnog gospodarskog razvoja je malo, srednje i veliko poduzetništvo u sektoru turizma, ugostiteljstva, poljoprivrede i industrije, a turističke djelatnosti i proizvodnja se baziraju na održivom korištenju lokalnih prirodnih resursa i sirovina i stvaraju visok stupanj dodane vrijednosti. Naše turističke usluge i proizvodi prepoznati su i cijenjeni na domaćem i izvoznom tržištu, a nastaju spajanjem tradicionalnih vrijednosti ovog područja s modernom tehnologijom. Ekonomsko-socijalni razvoj određen je potrebama ljudi i omogućuje socijalnu, ekonomsku, zdravstvenu i pravnu sigurnost sadašnjih i budućih generacija.“

Uskladenost LRS-a s PUR-om: LRS je u skladu s vizijom PUR-a zato što pozitivno utječe na poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva, ulaže u razvoj MSP-a, ruralnog turizma i jača prepoznatljivost cijeloga područja.

12 Program ukupnog razvoja Općine Raša

U okviru PUR-a Općine Raša identificirana je vizija koja glasi: „KVALITETAN ŽIVOT SRETNIH LJUDI U SINERGIJI S RUDNIKOM PRIRODNIH LJEPOTA I BOGATIH POLJA RAŠKE DOLINE“.

U okviru PUR-a, identificirano je pet strateških ciljeva razvoja Općine Raša kao prvi korak u ostvarenju vizije i to:

1. Revitalizacija i razvoj konkurentnog gospodarstva
2. Razvoj selektivnih oblika poljoprivrede i turizma
3. Izgradnja komunalne infrastrukture u skladu s potrebama općine
4. Zaštita prirode i okoliša
5. Razvoj društvenih djelatnosti i civilnog sektora

Usklađenost LRS-a s PUR-om: LRS je u skladu sa svim ciljevima PUR-a zato što potiče poboljšanja u društvenoj infrastrukturi, omogućuje razvoj poljoprivredne i nepoljoprivredne proizvodnje i ruralnoga turizma, potpomaže zaštitu okoliša i korištenju OIE te omogućuje razvoj civilnoga društva kroz jačanje samoga LAG-a.

7 – Usklađenost LRS sa načelima LEADER i CLLD pristupa te prioritetima EPFRR-a

1. Usklađenost s načelima LEADER i CLLD pristupa

Pristup LEADER i CLLD mjere definiraju 8 sličnih načela u skladu s kojima je potrebno donositi i provoditi LRS-e LAG-ova, a to su:

- **Održivi ruralni razvoj** - razvoj koji se temelji na očuvanju i uravnoteženom razvoju okolišnog, društvenog i gospodarskog kapitala.
- **Pristup temeljen na osobitostima područja** - svako ruralno područje ima svoja obilježja, potencijale, posebnosti i prepoznatljivost - na njima treba graditi planiranje budućnosti.
- **Pristup odozdo prema gore** - široko uključivanje svih raspoloživih snaga u lokalnim zajednicama doprinjet će kvalitetnom razvoju bogatstvom ideja i mogućih rješenja.
- **Uspostavljanje lokalnih partnerstva** - usitnjene inicijative često su unaprijed osuđene na propast, pogotovo u malim sredinama, jer im nedostaje snaga, uvjerljivost i povjerenje zajednice; stoga povezivanje, uspostavljanje partnerstva i razvoj kulture suradnje imaju presudnu važnost. LEADER-ova originalna ideja je stvaranje lokalnih javno-privatnih partnerstva u obliku lokalnih akcijskih grupa - LAG-ova.
- **Inovativnost** - tradicija je svakako temelj održivog ruralnog razvoja, ali su inovacije nužne kako bi se tradicionalne vrijednosti predstavile na nov i tržišno konkurentan način.
- **Integralan i višesektorski pristup** - sektorska podijeljenost čest je uzrok problemima u razvoju. Horizontalno, međusektorsko povezivanje kao i okomito, povezivanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih institucija, osobito je važno u ostvarivanju održivog ruralnog razvoja.
- **Umrežavanje** - povezivanje, učenje na primjerima dobre prakse, prijenos i razmjena znanja i iskustva od posebne su važnosti u provedbi LEADER-a, jer se na taj način od

pojedinačnih raznolikih slučajeva stvara zajedničko tkanje razvoja europskih ruralnih sredina te pruža uzajamna pomoć i potpora.

- **Suradnja** - je korak dalje od umrežavanja, prema pokretanju i provedbi zajedničkih projekata dva ili više LAG-ova unutar zemlje, regije i/ili Europske unije.

U nastavku donosimo obrazloženje usklađenosti provedbe ove LRS s navedenim načelima.

LEADER NAČELO	PROVEDBA LRS
Održivi ruralni razvoj	Prilikom osmišljavanja i rada na provedbi LRS-a posebna se pažnja posvećuje održivim projektima i suradnjama s konkretnim učincima za lokalnu zajednicu.
Pristup temeljen na osobitostima područja	Posebnosti područja, kao i konkretno identificirane potrebe temelj su za identifikaciju ciljeva, prioriteta i mjera ove LRS.
Pristup odozdo prema gore	U proces izrade i provedbe LRS-a bit će uključeno više stotina dionika s područja LAG-a, a svi projekti i mjere osmišljeni su upravo u skladu s potrebama i na temelju zahtjeva dionika.
Uspostavljanje lokalnih partnerstva	Ovo načelo poštuje se kroz sam rad LAG-a i njegovo jačanje unutar smart cilja 5 jer će na taj način ojačati i samo lokalno partnerstvo te će ojačati prilike za lokalno ruralno stanovništvo.
Inovativnost	Inovativnost ove LRS ogleda se u više segmenata. Prvi je mogućnost osuvremenjivanja tehnoloških procesa poduzetnika na području LAG-a kroz specifično prilagođene mjere. Istovremeno se očituje kroz uvođenje inovativnih metoda rada LAG-a prema načelu „learning by doing“ koji se protezao kroz cijeli proces izrade LRS-a, ali i kroz proces provedbe, nadzora nad provedbom i evaluacije postignuća LRS-a.
Integralan i višesektorski pristup	U procesu provedbe LRS-a poseban naglasak stavljen je na međusektorsku suradnju i zastupljenost svih sektora u samome LAG-u, što je vidljivo iz njegovog sastava, dok je vertikalna suradnja nacionalnim institucijama osigurana kroz provedbu mjera kako LRS-a tako i PRR-a.
Umrežavanje	Unutar ove LRS opisani su procesi umrežavanja i sudjelovanja LAG-a u različitim inicijativama i mrežama (ELARD, HMRR i druge), kao i postupci razmjene znanja i iskustava ostvareni kroz studijske posjete, radionice i druge slične aktivnosti.
Suradnja	Tijekom pripreme ove LRS identificirani su projekti međunarodne i tuzemne suradnje s LAG-ovima, pri čemu su u svakom projektu, unutar dozvoljenog iznosa potpore, identificirane područja suradnje i konkretne teme, projektni partneri i izvori financiranja, uz napomenu da LRS predviđa programe međunarodne i međuteritorijalne suradnje kao dodatne izvore financiranja ovakvih projekata.

2. Usklađenost LRS s ciljevima EPFRR-a

Opći cilj EPFRR-a jest jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljivanje njezine provedbe, a on se ostvaruje kroz tri prioritetna cilja s kojima je ova LRS u potpunosti u skladu:

1. Jačanje konkurentnosti sektora poljoprivrede i šumarstva;

2. Poboljšanje okoliša i krajolika;
3. Poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i postizanje raznolikosti ruralnoga gospodarstva.

Aktivnosti EPFRR-a možemo grupirati u tri prioritetne osi: KONKURENTNOST, ZAŠTITA OKOLIŠA I UPRAVLJANJE ZEMLJIŠTEM te GOSPODARSKA RAZNOLIKOST I KVALITETA ŽIVOTA. U nastavku se donosi opis aktivnosti po osima pri čemu su podcrtane one aktivnosti koje sadrži ova LRS s ciljem dokazivanja potpune usklađenosti njenih ciljeva, prioriteta i mjera s EPFRR-om.

Prva os – KONKURENTNOST (restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog sektora) financira sljedeće aktivnosti:

- otvaranje novih trgovina za poljoprivredne i šumarske proizvode;
- poboljšanje ekološke učinkovitosti na farmama i u šumarstvu;
- modernizacija poljoprivrednih gospodarstava;
- povećanje gospodarske vrijednosti šuma;
- prerada i tržišni plasman poljoprivrednih i šumarskih proizvoda;
- prilagodba standardima EU;
- poboljšanje i razvoj infrastrukture;
- razvoj poslovnih vještina, pružanje savjetodavnih usluga i organizacija strukovnog
- usavršavanja u ruralnim područjima;
- potpora novim, mladim poljoprivrednicama, prijevremeni odlazak poljoprivrednika u mirovinu.

Druga os – ZAŠTITA OKOLIŠA I UPRAVLJANJE ZEMLJIŠTEM (bio-raznolikost, očuvanje i razvoj ekoloških poljoprivrednih i šumarskih sustava i tradicionalnih poljoprivrednih krajolika, očuvanje voda te mjere usmjerene na smanjenje efekta klimatskih promjena):

- održiva uporaba poljoprivrednih površina, skrb za životinje, neproizvodne investicije, posebne investicije u ekološke mreže poput NATURA 2000;
- održiva uporaba šumskih površina, npr. pošumljavanje, obnavljanje šumskih potencijala i prevencija, neproizvodne investicije.

Treća os – GOSPODARSKA RAZNOLIKOST I KVALITETA ŽIVOTA financira sljedeće aktivnosti:

- pokretanje i razvoj seoskog i eko-turizma te poslovi koji su s njima u vezi;
- oživljavanje i komercijalizacija lokalnih obrta;
- ponuda novih usluga koje se temelje na postojećim izvorima;
- edukacija i stjecanje vještina, informiranje te poduzetništvo.

8 – Opis uključivanja javnosti u izradu LRS LAG-a „Istočna Istra“

U svrhu izrade nove Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.-2020. uspješno je odrađeno niz aktivnosti u kojima su sudjelovali dionici iz javnog, civilnog i poslovnog sektora tijekom 6-mjesečnog razdoblja.

U nastavku je prikazan Plan uključivanja javnosti u izradu LRS LAG-a. Cilj uključivanja javnosti u izradu LRS je involvirati što veći broj (ciljana vrijednost > 300) lokalnih dionika u proces izrade LRS. Ciljane skupine jesu poljoprivredna gospodarstva, članovi LAG-a, predstavnici civilnog i javnog sektora, te svi ostali zainteresirani dionici koji djeluju na ruralnom području LAG-a.

Faze uključivanja zainteresirane javnosti:

1. Radionica o PRR i mogućnostima financiranja za JLS-ove s područja LAG-a
2. Upitnici za ocjenu rada LAG-a (svi članovi LAG-a i zaposlenici LAG-a)
3. Imenovanje uže Radne skupine (članovi diseminiraju informacije svojim partnerima + mailing na sve članove LAG-a)
4. Radionice za izradu pojedinih dijelova LRS-a
  - a. Prilike iz PRR-a za članove LAG-a (civilni i privatni sektor) – putem maila na sve članove Mirela
  - b. Identifikacija SWOT-a, problemsko stablo i zrcaljenje, identifikacija ciljeva
  - c. Identifikacija prioriteta i mjera
  - d. Izrada akcijskog plana i plana financiranja
  - e. Ljudski kapaciteti LAG-a
5. Priopćenje nakon svake radionice
6. Prikupljanje podataka o projektima na području LAG-a (postojeći projekti i mogući novi projekti/projektne ideje)
7. Internetsko savjetovanje (e-savjetovanje) o pojedinim dijelovima LRS
8. E - savjetovanje o nacrtu LRS
9. Podstranica na stranici LAG Istočna Istra
10. Radio postaja (praćenje svake faze, izjave od članova radne skupine)

Vremenski tijek aktivnosti, koji uključuje i broj sudionika, prikazan je u sljedećoj tablici:

DATUM	AKTIVNOST	BROJ SUDIONIKA
30.09.2015.	Konferencija za medije – predstavljanje novog ugovora o korištenju podmjere 19.1.	15
23.10.2015.	Radionica „Analiza mogućnosti i potreba LAG-a Istočna Istra te uloga LAG-a u financiranju razvojnih projekata“ – 1. dan	26
24.10.2015.	Radionica „Analiza mogućnosti i potreba LAG-a Istočna Istra te uloga LAG-a u financiranju razvojnih projekata“ – 2. dan	23
30.10.2015.	Savjetovanje o Mjeri 7 – Radionica o PRR i mogućnostima financiranja za JLS-ove s područja LAG-a Istočna Istra	22
04.11.2015.	Dostava mailom upitnika za analizu rada LAG-a svim članovima	92 (članovi LAG-a)
05.11.2015.	Popunjavanje upitnika za samo analizu rada LAG-a	3 (stručno osoblje LAG-a)
06.11.2015.	Gostovanje u emisiji Radio Labina „Mikrofon u sredini“ Tema emisije: Novo programsko razdoblje za LAG-ove i svrha i cilj izrade nove LRS 2014 – 2020	300.000 (doseg slušateljstva)
11.11.2015.	Imenovanje Radne skupine za izradu Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ 2014- 2020	13 članova radne skupine

10.12.2015.	Radionica: "Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. - Što poljoprivrednici trebaju znati za uspješnu prijavu na natječaje?" – predstavljanje Mjere 4 i Mjere 6	28
14.12.2015.	Poziv na dostavu projektnih prijedloga u svrhu izrade lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za programsko razdoblje 2014. – 2020. u cilju prikupljanja projektnih prijedloga	> 1000 (doseg putem web stranice i društvene mreže)
17.12.2015.	Radionica Radne skupine „Identifikacija SWOT-a, problemsko stablo i zrcaljenje, identifikacija ciljeva“	13 (radna skupina)
18.12.2015.	Izrada pod web stranice na službenoj web stranici LAG Istočna Istra – dokumenti u vezi izrade LRS 2014-2020	> 1000 (doseg putem web stranice i društvene mreže)
18.12.2015.	Potpisivanje Sporazuma o suradnji Lokalnih akcijskih grupa na području Istre, Kvarnera, Gorskog Kotra, Krasa i Brkina – u cilju uspostavljanja partnerstva i suradnje među LAG-ovima sa područja RH, Slovenije i Italije i provođenje zajedničkih razvojnih projekata kroz podmjernu 19.3. PRR RH 2014-2020	32
18.01.2016.	Radio Labin – gostovanje u emisiji „Istarski prvi“ Tema: Izrada LRS LAG-a Istočna Istra, pozivanje na dostavu projektnih prijedloga i važnosti uvrštavanja istih u novu razvojnu strategiju LAG-a do 2020.g.	300.000 (doseg slušivosti)
22.01.2016.	Radna skupina – radionica: Identifikacija prioriteta i mjera	13 (radna skupina)
23.01.2016.	Radna skupina – radionica: opis mjera, intenziteta potpore i kriterij odabira	10 (radna skupina)
26.01.2016.	Javno savjetovanje – Općina Raša – Savjetovanje o mjerama iz Programa ruralnog razvoja 2014 – 2020 (Mjera 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 16) u cilju prikupljanja projektnih prijedloga za uvrštenje u LRS LAG-a Istočna Istra za razdoblje 2014 – 2020.	18
26.01.2016.	Javno Savjetovanje – Općina Sveta Nedelja Savjetovanje o mjerama iz Programa ruralnog razvoja 2014 – 2020 (Mjera 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 16) u cilju prikupljanja projektnih prijedloga za uvrštenje u LRS LAG-a Istočna Istra za razdoblje 2014 – 2020.	21
27.01.2016.	Javno Savjetovanje – Općina Kršan Savjetovanje o mjerama iz Programa ruralnog razvoja 2014 – 2020 (Mjera 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 16) u cilju prikupljanja projektnih prijedloga za uvrštenje u LRS LAG-a Istočna Istra za razdoblje 2014 – 2020.	16
01.02.2016.	Javno Savjetovanje – Općina Pićan Savjetovanje o mjerama iz Programa ruralnog razvoja 2014 – 2020 (Mjera 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 16) u cilju prikupljanja projektnih prijedloga za uvrštenje u LRS LAG-a Istočna Istra za razdoblje 2014 – 2020.	26
15.03.2016.	Javno predstavljanje Nacrta LRS LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.-2020.	47
23.03.2016.	Usvajanje LRS LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.-2020.	13 (Upravni odbor)
21.06.2016.	Usvajanje LRS LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.-2020.	52 (Skupština)

U nastavku donosimo opis svake pojedine aktivnosti uključivanja javnosti koja je provedena u sklopu procesa izrade LRS.

Konferencija za medije – predstavljanje novog ugovora o korištenju podmjere 19.1. u cilju izrade nove LRS 2014. – 2020.

U prostorijama Male vijećnice Grada Labina, 30. rujna 2015. godine, održana je konferencija za medije povodom odluke o odobrenim sredstvima LAG-u Istočna Istra od strane APPRRR-a iz „Mjere 19. LEADER – CLLD“ Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. LAG-u „Istočna Istra“, kao rezultat uspješne prijave na podmjeru 19.1., odobrena su sredstva u iznosu 318.725,40 HRK za izradu Lokalne razvojne strategije za razdoblje 2014.-2020. Predsjednik LAG-a Tulio Demetlika istaknuo je kako su nakon dvije godine djelovanja LAG-u na području Labinštine, uspješno odobrena sredstva od 900 tisuća kuna, uređen prostor za rad i zaposleni djelatnici, sada odobren i iznos za izradu nove LRS. Od izuzetnog je značaja da se svi subjekti javnog, civilnog i gospodarskog sektora uključe sa svojim projektima u izradu Lokalne razvojne strategije, naglasio je. Mirela Faraguna, voditeljica/tajnica LAG-a izjavila je kako u Hrvatskoj postoje 42 akreditirana LAG-a koji su se do sada financirali iz mjere 202 IPARD programa pretpriprustupne pomoći. Sada se LAG-ovi uključuju u povlačenje sredstava iz Programa ruralnog razvoja, mjeru 19 koja je namijenjena upravo njima, a gdje im za četiri podmjere na raspolaganju stoji 67,5 milijuna eura. Lokalna razvojna strategija je temelj za javljanje na podmjeru 19.2 gdje na raspolaganju stoji do tri milijuna eura. LAG Istočna Istra ima obavezu izraditi Lokalnu razvojnu strategiju u roku od 6 mjeseci, odnosno do 25. ožujka 2016. godine. Od mjeseca listopada 2015. do ožujka 2016. održati će se niz radionica u svrhu izrade kvalitetne strategije. Za izrađivača strategije nakon provedenog natječaja odabrana je tvrtka EU Projekti info. Član Upravnog odbora LAG-a Valdi Paliska Smoković istaknuo je važnost animiranja subjekata da svoje projekte ugrade u Lokalnu razvojnu strategiju, te nužnost izravnog kontakta sa potencijalnim prijaviteljima.

Link na vijesti:

<http://www.radiolabin.hr/lokalne-vijesti/5516-lag-istocna-istra-pokrece-izradu-lokalne-razvojne-strategije.html>

<http://lokalnahravska.hr/vijest.php?rss=215740>

<http://www.labin.com/web/vijest.asp?id=38960>

http://www.najnovijevijesti.net/lag-istocna-istra-pokrece-izradu-lokalne-razvojne-strategije-izvor-radio-labin_2297612

Radionica „Analiza mogućnosti i potreba LAG-a Istočna Istra te uloga LAG-a u financiranju razvojnih projekata“-1. i 2.dan

U petak i subotu 23. i 24. listopada 2015. godine u Labinu (naselje Ripenda) održana je radionica: „Analiza mogućnosti i potreba LAG-a Istočna Istra te uloga LAG-a u financiranju razvojnih projekata.

Prvog dana voditeljica LAG-a svima prisutnima prezentirala je na koji način će LAG u slijedećem razdoblju financirati projekte sa svog područja nakon izrade strategije LAG-a te koja će biti uloga LAG-a.

Također održana je prezentacija mjera koje će se moći financirati temeljem strategije: Mjera 3 – Programi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu; Mjera 4- Ulaganja u fizičku imovinu; Mjera 6- Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja; Mjera 7 – Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima; Mjera 8- Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma; Mjera 9 – Uspostavljanje skupina i organizacija proizvođača; Mjera 16-Suradnja. Sljedećeg dana sudionici su se upoznali sa projektnim obrascem kojeg je potrebno ispuniti u svrhu izrade Lokalne razvojne strategije. Član Upravnog odbora LAG-a predstavio je vlastite primjere projekta u svrhu motiviranja OPG-ova, obrta za prijavu projekta.

Svi zainteresirani imali su priliku dobiti sve potrebne informacije, raspravljati i navesti prijedloge za koje smatraju da su važni za izradu nove strategije LAG-a Istočna Istra. Na radionici su sudjelovali članovi LAG-a Istočna Istra, te budući potencijalni korisnici sa područja LAG-a Istočna Istra.

Link na vijesti: <http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=116>

Savjetovanje o Mjeri 7 – 1. Radionica o PRR i mogućnostima financiranja za JLS-ove s područja LAG-a Istočna Istra

U petak, 30. listopada 2015. godine u Maloj vijećnici Grada Labina održano je savjetovanje pod nazivom “Mjera 7 Programa ruralnoga razvoja 2014. – 2020. – Mogućnosti i prilike za

JLS-e”. Cilj savjetovanja bio je upoznati predstavnike jedinica lokalne samouprave sa područja Labinštine (Grad Labin, Općina Raša, Općina Pićan, Općina Kršan i Općina Sveta Nedelja), direktore i djelatnike javnih poduzeća i ustanova, te druge zainteresirane dionike koji djeluju na području LAG-a sa Mjerom 7 Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske, pravilima i postupcima za

dobivanje sredstava, kao i odgovoriti na njihova pitanja i nedoumice vezano uz konkretne projektne ideje i prijedloge.

Link na vijesti: <http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=121>

Primjer upitnika za analizu rada LAG-a svim članovima

UPITNIK ZA ANALIZU RADA LAG-a ISTOČNA ISTRA

Poštovani/a, ljubazno molimo da ispunite ovaj upitnik i time date doprinos pripremi analitičke podloge za izradu Strategije djelovanja LAG-a Istočna Istra za sljedeću financijsku perspektivu! Unaprijed zahvaljujemo na pomoći!

1. Vi ste predstavnik/ca:

- a) Jedinice lokalne samouprave
- b) Malog I srednjeg poduzeća
- c) Organizacije civilnoga društva
- d) Znanstveno-istraživačke organizacije
- e) Ostalo

2. U radu LAG-a sudjelujete:

- a) Redovito
- b) Povremeno

3. Na koliko ste događanja sudjelovali u 2014.g.? Molimo navedite broj, naziv i trajanje događanja!

4. Želite li se aktivnije uključiti u rad LAG-a? Ukoliko je odgovor potvrđan, molimo da navedete aktivnosti u kojima biste željeli sudjelovati.

5. Molimo da objasnite koji je razlog Vašeg dosadašnjeg sudjelovanja u radu LAG-a.

6. Do koje ste mjere zadovoljni dosadašnjim radom LAG-a?

- a) Jako sam zadovoljan/na
- b) Zadovoljan/na sam
- c) Ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na
- d) Nezadovoljan/na
- e) Vrlo sam nezadovoljan/na

7. Koje aktivnosti i radnje LAG-a ocjenjujete pozitivnima? Molimo da navedete točne aktivnosti.

8. Postoje li neke aktivnosti LAG-a koje, prema Vašem mišljenju, ne bi trebalo provoditi? Ako je odgovor potvrđan, molimo da nabrojite aktivnosti.

9. Jeste li zadovoljni kompetencijama osoblja zaposlenog u LAG-u?

- a) Jako sam zadovoljan/na
- b) Zadovoljan/na sam
- c) Ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na
- d) Nezadovoljan/na

e) Vrlo sam nezadovoljan/na

10. Smatrate li da bi za uspješni nastavak djelovanja LAG-a trebalo dodatno osposobiti postojeći kadar i u kojem segmentu?

11. Smatrate li da je u LAG-u potrebno zaposliti dodatno osoblje? Ukoliko je odgovor potvrđan, molimo navedite poslove za koje smatrate da je potrebno angažirati dodatno osoblje.

12. Koji su ključni problemi na području djelovanja LAG-a s kojima se susrećete? Molimo nabrojite konkretne probleme!

13. Na kojim bi, prema vašem mišljenju, ciljevima LAG trebao raditi tijekom financijske perspektive 2014. – 2020.? Nabrojite najmanje tri cilja!

14. Postoje li projekti koje biste željeli realizirati kroz rad LAG-a? Ukoliko je odgovor potvrđan, molimo navedite točne projekte.

15. Želite li sudjelovati u radnoj grupi koja će sudjelovati u procesu izrade Strategije LAG-a za period 2015. – 2020?

- a) Da
- b) Ne

Primjer upitnika za samoanalizu rada LAG-a

UPITNIK ZA SAMOANALIZU RADA LAG-a ISTOČNA ISTRA

Poštovani/a, ljubazno molimo da ispunite ovaj upitnik i time date doprinos pripremi analitičke podloge za izradu Strategije djelovanja LAG-a Istočna Istra za sljedeću financijsku perspektivu! Unaprijed zahvaljujemo na pomoći!

1. Koliko imate radnoga staža u poslovima srodnima onima koje obavljate u LAG-u

- a) Manje od jedne godine
- b) Od jedne do tri godine
- c) Od tri do pet godina
- d) Više od pet godina

2. Molimo da ukratko opišete koje poslove obuhvaća Vaš rad u LAG-u?

3. Koja je vaš stupanj obrazovanja i koje ste škole završili?

4. Govorite li strane jezike i, ako da, koje?

5. Jeste li dosad sudjelovali u pripremi projekata financiranih iz fondova EU?

- a) Da
- b) Ne

6. Jeste li dosad samostalno pripremali projekte financirane iz fondova EU?

- a) Da
- b) Ne

7. Nabrojite projekte financirane iz fondova EU u koje ste bili uključeni kao prijavitelj/partner.

8. Postoje li neke aktivnosti LAG-a koje, prema Vašem mišljenju, ne bi trebalo provoditi? Ako je odgovor potvrđan, molimo da nabrojite aktivnosti.

9. Jeste li zadovoljni vlastitim kompetencijama za rad na postojećem radnom mjestu?

- a) Jako sam zadovoljan/na
- b) Zadovoljan/na sam
- c) Ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na
- d) Nezadovoljan/na
- e) Vrlo sam nezadovoljan/na

10. Smatrate li da bi se za uspješni nastavak djelovanja LAG-a trebali dodatno obrazovati? Ukoliko je odgovor potvrđan, molimo da navedete o čemu želite učiti.

11. Smatrate li da je u LAG-u potrebno zaposliti dodatno osoblje? Ukoliko je odgovor potvrđan, molimo navedite poslove za koje smatrate da je potrebno angažirati dodatno osoblje.

12. Koji su ključni problemi na području djelovanja LAG-a s kojima se susrećete? Molimo nabrojite konkretne probleme!

13. Na kojim bi, prema vašem mišljenju, ciljevima LAG trebao raditi tijekom financijske perspektive 2014. – 2020.? Nabrojite najmanje tri cilja!

14. Koje biste projekte željeli realizirati kroz rad LAG-a? Molimo navedite točne projekte.

15. Molimo nabrojite organizacije iz države i inozemstva s kojima ste uspostavili tijesnu suradnju i ukratko objasnite oblike suradnje.

16. Jeste li zadovoljni/e dosadašnjom suradnjom s upravom LAG-a i smatrate li da postoji prostor za poboljšanje?

17. Što bi, prema Vašem mišljenju, trebao poboljšati u radu LAG-a?

18. Koje ste projekte iz dosadašnje Strategije realizirali, a koje niste?

Radio Labin – gostovanje u emisiji Mikrofon u sredini: „Novo programsko razdoblje za LAG-ove, svrha i cilj izrade nove LRS 2014 – 2020“

Djelatnice LAG-a „Istočna Istra“ bile su gošće u emisiji „Mikrofon u sredini“ emitirane od strane Radio Labina. Tema emisije bila je izrada nove Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.-2020. U emisiji je naglašeno kako proces izrade mora završiti do kraja ožujka 2016. godine, a izuzetno je važno da se u njega uključi što više zainteresiranih dionika koji će dati svoj doprinos te istovremeno jačati svoje kapacitete.

Jedan od važnijih dijelova Lokalne razvojne strategije jest i popis projekata, odnosno projektnih ideja dionika s područja za koje se on radi. Uključivanje projekata u Lokalnu razvojnu strategiju preduvjet je za financiranje iz fondova EU.

Imenovanje Radne skupine za izradu Lokalne razvojne strategije LAG-a “Istočna Istra” 2014- 2020

Dana 11. studenog 2015.godine imenovana je Radna skupina za izradu Lokalne razvojne strategije 2014.-2020. u sastavu:

Ime i prezime	Sektor koji predstavlja
Anamarija Lukšić	Javni
Kristina Tenčić Bolterstein	Javni
Martina Bilić	Javni
Patricia Zanketić	Gospodarski (TZ)
Miljenko Vretenar	Gospodarski (TD)
Validi Paliska Smoković	Gospodarski (Obrt)
Julija Škoro	Gospodarski (TD)
Olgica Škopac	Gospodarski (OPG)
Renata Kiršić	Civilni
Eler Dobrić	Gospodarski (obrt)
Mirela Faraguna	LAG
Sanja Dobrić Bedrina	LAG
Rafaela Beletić	LAG

Radionica: "Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. - Što poljoprivrednici trebaju znati za uspješnu prijavu na natječaje?" – predstavljanje Mjere 4 i Mjere 6

U suradnji sa tvrtkom Pbiro – poslovno savjetovanje organizirana je radionica o Mjeri 4 i 6 Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske. Edukacija se održala u Lovačkom domu "KAMENJARKA" u Kukurinima.

U prvom dijelu edukacije prezentirala se Mjera 4 – Ulaganja u fizičku imovinu. U sklopu ove mjere prihvatljiva su brojna ulaganja koja su Hrvatskim poljoprivrednicima postala dostupna već za trajanja pretprijetnog programa IPARD. Mjera omogućava brojna ulaganja u primarnu poljoprivredu i preradu poljoprivrednih proizvoda, kao i u djelatnosti usmjerene ka navodnjavanju poljoprivrednih površina i očuvanja krajobraznih vrijednosti. U drugom dijelu edukacije prezentirala se Mjera 6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja. Demografska obnova opustošenih ruralnih područja Republike Hrvatske, jedan je od važnijih ciljeva Programa ruralnog razvoja. Kako bi se potakao ostanak mladih u ruralnim područjima odnosno njihov povratak iz gradova, nužno je osigurati primjerene životne i radne uvjete. Upravo je jedan od važnijih ciljeva ove mjere, omogućiti mladima zapošljavanje i izvan poljoprivrednih zanimanja. Edukaciji je prisustvovalo 15 polaznika.

Link na vijesti: <http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=136>

Poziv na dostavu projektnih prijedloga u svrhu izrade lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za programsko razdoblje 2014. – 2020. – otvoreno do 01.veljače 2016.godine

LAG „Istočna Istra“ poziva sve zainteresirane građane s područja LAG-a (Grada Labina, Općina Kršan, Pićan, Raša i Sveta Nedelja) da se uključe u izradu Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ kako bi zajednički odredili smjer razvoja našeg područja.

Linkovi na vijesti: <http://www.labin.hr/node/7491>

<http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=140>

https://www.facebook.com/permalink.php?id=744418785573851&story_fbid=1188456214503437

<http://rasa.hr/obavijesti/pregled/517>

<http://www.pican.hr/poziv-na-dostavu-projektnih-prijedloga-u-svrhu-izrade-lrs-lag-a-ii/>

<http://www.krsan.hr/web/vijest.asp?id=855>

<http://www.radiolabin.hr/lokalne-vijesti/6177-izrada-lokalne-razvojne-strategije.html>

Primjer obrasca za prikupljanje projektnih ideja

PROJEKT IZRADE LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE

LAG-a ISTOČNA ISTRA ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

LAG Istočna Istra predvodi dionike iz javnog, civilnog i poslovnog sektora u izradi Lokalne razvojne strategije (u daljnjem tekstu LRS). Proces mora završiti do kraja ožujka 2016.g., a izuzetno je važno da u njega uključimo što više zainteresiranih dionika koji će dati svoj doprinos te istovremeno jačati svoje kapacitete.

Jedan od važnijih dijelova LRS-a jest i popis projekata, odnosno projektnih ideja dionika s područja za koje se radi LRS, stoga vas molimo da u ovaj obrazac ispišete svoje projektne ideje ili projekte koje biste željeli realizirati samostalno ili u suradnji s drugim dionicima.

Napominjemo da je uključivanje projekata u LRS preduvjet za financiranje iz fondova EU, stoga je vaš doprinos u ovom segmentu izuzetno važan za razvoj lokalne zajednice i vaše organizacije.

Unaprijed zahvaljujemo na suradnji i doprinosu.

Molimo da nam ispunjeni obrazac pošaljete najkasnije do 1. veljače 2016.g. putem adrese e-pošte: mirela@lag-istocnaistra.hr. Za sve dodatne informacije, molimo kontaktirati gđu. Mirelu Faragunu putem e-mail adrese: mirela@lag-istocnaistra.hr ili na broj telefona 099 3576 998 ili 052/851 - 173

PODACI O ORGANIZACIJI

Naziv	
OIB	
Adresa	
Telefon	
Ime osobe ovlaštene za zastupanje	
E-mail	
Internetska stranica	
Ime i prezime osobe za kontakt	
E-mail	
Broj mobitela	

PODACI O PROJEKTU

Radni naziv projekta	
Lokacija	
Projekt je od važnosti za: a) Predlagatelja (moju organizaciju) b) LAG Istočna Istra c) Jedinicu lokalne samouprave - općinu ili grad (navesti koje): _____	

d) Druge dionike (navesti koje): _____	
Cilj projekta (što želite postići):	
Ukratko opišite projekt:	
Procijenjena vrijednost:	
Želim financirati projekt iz:	
a) EU fondova b) Vlastitih izvora c) Kreditom banke d) Kombinirano (napišite koja kombinacija)	

Napomena: Molimo da kopirate ovu tablicu u onolikom broju primjeraka koliko ćete projekata predložiti!

Radionica Radne skupine „Identifikacija SWOT-a, problemsko stablo i zrcaljenje, identifikacija ciljeva“

17. prosinca 2015.godine sastala se Radna skupina (koja broji 13 članova), te je započet proces izrade SWOT analize područja (snage i slabosti) koju su nadgledali konzultantski stručnjaci iz tvrtke EU projekti koji koordiniraju kompletnim procesom. Na radionici 17. prosinca izrađena je SWOT analiza, problemsko stablo i zrcaljenje, te su identificirani ciljevi. Određeno je 5 smart ciljeva unutar kojih će se odrediti mjere za sufinanciranje projekata.

Određeni ciljevi odgovaraju na razvojne potrebe LAG područja, stoga je važno prikazati povezanost svih elemenata LRS, što će se i učiniti na kasnijim radionicama kada se identificiraju i prioriteta i mjere po smart ciljevima.

Sljedeća radionica Radne skupine zakazana je za siječanj 2016. godine, a članovi u dobili i „domaću zadaću“ – po dvoje u grupi da razmotre koje mjere, odnosno tipovi operacija idu u određeni cilj.

Članovi radne skupine dali su veliki broj konkretnih prijedloga koji će se u narednim fazama izrade strategije pretvoriti u glavne strateške ciljeve i biti osnovom postavljanja vizije LAG-a za razdoblje do konca 2020.godine, a pri tome će se nastojati izraditi i kvalitetna baza projektnih prijedloga, te konkretizirati aktivnosti za njihovu kvalitetnu provedbu.

Link na vijesti: <http://www.lagistocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=147>

Izrada podstranice na službenoj internetskoj stranici LAG Istočna Istra – dokumenti u vezi izrade LRS 2014.-2020.

Djelatnice LAG-a „Istočna Istra“ dale su izraditi podstranicu na službenoj internetskoj stranici LAG-a kako bi se na jednom, jasnom i vidljivom mjestu objavljivale sve novosti, strateški dokumenti, edukativni materijali s radionica i pojedini dijelovi pripremljenih materijala u vezi sa izradom nove LRS LAG-a za razdoblje 2014.-2020.

The screenshot shows the website for LAG Istočna Istra. At the top, there is a navigation bar with links for 'O NAMA', 'PODRUČJE', 'LEADER', 'FOTOGALERIJA', and 'KONTAKT'. Below this is a secondary navigation bar with links for 'POČETNA', 'NOVOSTI', 'EDUKACIJE', 'DOKUMENTI', 'OBRASCI', 'NATJEČAJI', and 'STRATEGIJA'. The main content area features a sidebar on the left with a list of document categories: 'UVOD', 'STRATEŠKI DOKUMENTI', 'EDUKATIVNI MATERIJALI SA RADIONICA', 'UPITNICI', and 'OBRAZAC ZA PRIKUPLJANJE PROJEKTNIH IDEJA'. The main text area displays the title 'Lokalna razvojna strategija LAG-a "Istočna Istra" 2014. – 2020.' followed by a brief description of the strategy as a plan for socio-economic development and a list of objectives.

Link na pod web stranicu: <http://www.lag-istocnaistra.hr/strategija>

Potpisivanje Sporazuma o suradnji Lokalnih akcijskih grupa na području Istre, Kvarnera, Gorskog Kotara, Krasa i Brkina – u cilju uspostavljanja partnerstva i suradnje među LAG-ovima sa područja RH, Slovenije i Italije i provođenje zajedničkih razvojnih projekata kroz podmjeru 19.3. PRR RH 2014.-2020.

U petak 18. prosinca 2015. potpisan je Sporazum o suradnji Lokalnih akcijskih grupa na području Istre, Kvarnera, Gorskog Kotara, Krasa i Brkina. Sporazum čini formalnu osnovu za zajedničko djelovanje i suradnju za potrebe ruralnog razvoja na obuhvaćenom području u tri države: Republici Italiji, Republici Sloveniji i Republici Hrvatskoj s ciljem stvaranja povoljnijih uvjeta i boljih mogućnosti za realizaciju aktivnosti, osnovnih djelatnosti i projekata, a u svrhu sveukupnog razvoja navedenog područja.

Nakon potpisivanja Sporazuma, na provom sastanku odabran je LAS Istra za koordinaciju zajedničkih sastanaka svih strana ovog Sporazuma te provedbu aktivnosti i projekata na godišnjoj razini.

Također odabrani su članovi Koordinacijskog tijela, koji se sastoji od jednog člana iz svakog LAG-a. Koordinacija LAG-ova održati će se minimalno dva puta godišnje.

Link na vijesti: <http://www.radiolabin.hr/novosti/6266-sporazum-o-suradnji-lag-ova-istre-liburnije-gorskog-kotara-te-talijanskog-i-slovenskog-krasa.html>

<http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=141>

Radio Labin – gostovanje u emisiji „Istarski prvi“ na temu Izrada LRS LAG-a Istočna Istra, pozivanje na dostavu projektnih prijedloga i važnosti uvrštavanja istih u novu razvojnu strategiju LAG-a do 2020.g.

Voditeljica LAG-a Mirela Faraguna, voditeljica projekata LAG-a Sanja Dobrić Bedrina i član LAG-a „Istočna Istra“ Valdi Paliska Smoković gostovali su 18. siječnja 2016.g. u emisiji „Istarski prvi“ na temu Izrada LRS LAG-a „Istočna Istra“ te pozvali sve zainteresirane građane s područja LAG-a (Grada

Labina, Općina Kršan, Pićan, Raša i Sveta Nedelja) da se uključe u izradu Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ kako bi zajednički odredili smjer razvoja našeg područja.

Link na vijesti:

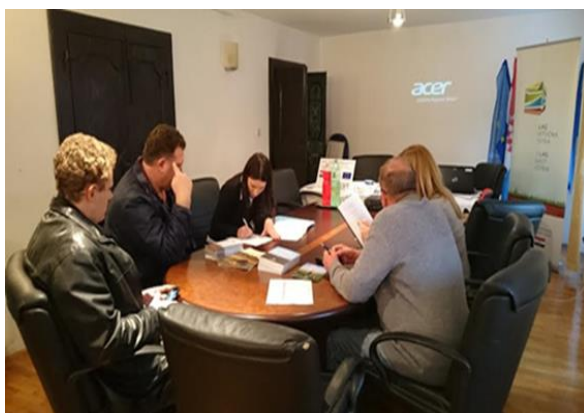
<https://www.facebook.com/RadioLabin/photos/ms.c.eJwzNDQytjC3MDMzMbI0tDQ31zMECVhYmJsbWJqamxkbAwBzRQbO.bps.a.637115252968323.1073741837.153314734681713/1123888770957633/?type=3&theater>
<http://www.radiolabin.hr/lokalne-vijesti/6307-jos-desetak-dana-za-dostavu-projektnih-prijedloga-za-izradu-lokalne-razvojne-strategije.html>

Radna skupina – radionica: Identifikacija prioriteta i mjera

LAG „Istočna Istra“ i tvrtka EU Projekti Info organizirali su za članove radne skupine Radionicu za izradu Lokalne razvojne strategije Lokalne akcijske grupe „Istočna Istra“ 2014.-2020 na imanju gđe. Olgice Škopac, OPG Škopac. Zadatak radnog sastanka bio je opisati identificirane prioritete i mjere za provedbu Lokalne razvojne strategije te interaktivnom radionicom odrediti prioritete, konkretne mjere i aktivnosti unutar prioriteta za svaki identificirani cilj LRS prema dostavljenim predlošcima.

Javno savjetovanje – Općina Kršan, Pićan, Raša i Sveta Nedelja – Savjetovanje o mjerama iz Programa ruralnog razvoja 2014 – 2020 (Mjera 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 16) u cilju prikupljanja projektnih prijedloga za uvrštenje u Lokalnu razvojnu strategiju LAG-a Istočna Istra za razdoblje 2014 – 2020.

U cilju što kvalitetnijeg prikupljanja projektnih ideja, stručno osoblje LAG-a organiziralo je savjetovanje po Općinama prema sljedećem rasporedu:

- Općina Raša, Velika vijećnica - 26.01.2016., 16-18h
- Općina Kršan, Velika vijećnica - 27.01.2016., 16-18h
- Općina Pićan, CENKI (Centar za nematerijalnu kulturu) - 01.02.2016., 16-18h
- Općina Sveta Nedelja, Velika vijećnica

- 26.01.2016., 15-17h

Savjetovanje je bilo otvorenog tipa te se provodilo individualno sa svakim zainteresiranim stanovnikom.

Link na vijesti:

<http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=146>

<http://www.rasa.hr/obavijesti/pregled/534>

<http://www.krsan.hr/web/vijest.asp?id=867>

<http://www.pican.hr/savjetovanje-lag-a-o-mjerama-iz-programa-ruralnog-razvoja/>

<http://www.sv-nedelja.hr/hrv/default.asp?m=15>

<http://www.radiolabin.hr/lokalne-vijesti/6342-savjetovanje-lag-a-istocna-istra.html>

Detaljna analiza pristiglih projektnih prijedloga kroz procese javnog prikupljanja projektnih ideja (ukupno 140), te usklađivanje istih sa mjerama iz PRR RH putem kojih će se moći financirati

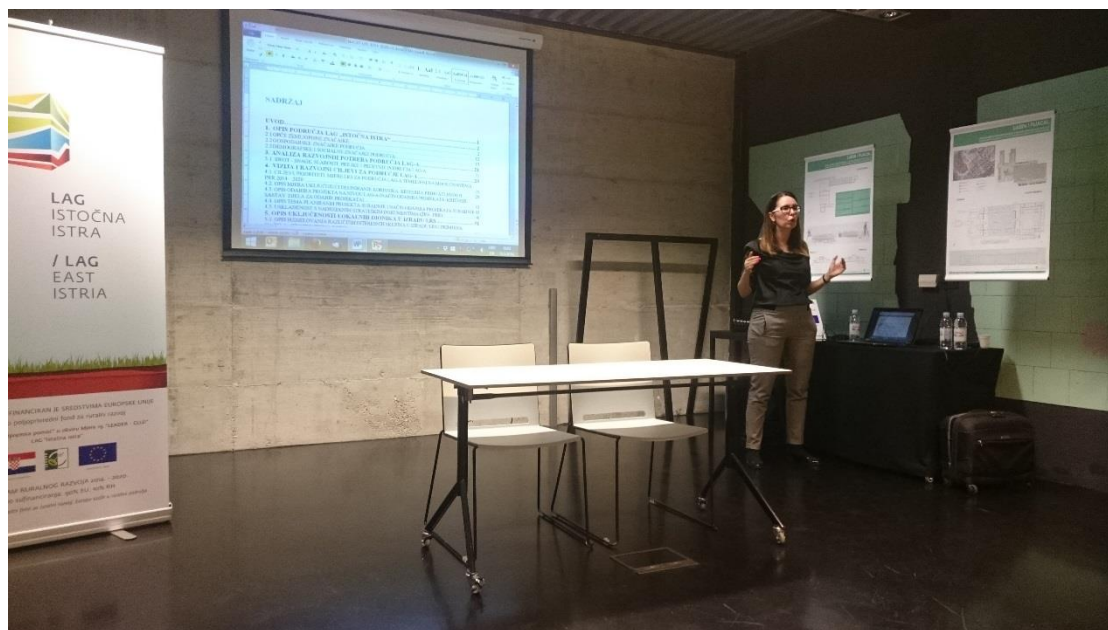
Dana 04. veljače 2016.godine djelatnice LAG-a „Istočna Istra“ izradile su detaljnu analizu pristiglih projektnih prijedloga kroz procese javnog prikupljanja projektnih ideja te usklađivanje istih sa mjerama iz Programa ruralnog razvoja RH putem kojih će se moći financirati.

Javno predstavljanje Nacrta prijedloga Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.-2020.

U prostorijama Gradske knjižnice Labin, 15.ožujka 2016. godine održano je javno predstavljanje Nacrta Lokalne razvojne strategije LAG-a „Istočna Istra“ za razdoblje 2014.- 2020. godine. Nacrt nove LRS LAG-a „Istočna Istra“ dostupan je javnosti, a javno savjetovanje tijekom kojeg će svi zainteresirani moći istaknuti svoje sugestije i komentare na ovaj strateški dokument LAG-a otvoreno je do 22. ožujka 2016. godine do 12h. LRS LAG-a za razdoblje 2014.-2020. biti će temeljni strateški dokument LAG-a do 2020. godine temeljem kojeg uloga LAG-a u predstojećem razdoblju bitno jača. To će postići raspisivanjem javnih natječaja za financiranje projekata korisnika sa svog područja. Postupak ocjenjivanja i odabira projekata, kriterij za odabir projekta i druga pitanja od značaja za odabir projekta detaljno će se propisati u Pravilniku o odabiru projekta i o kriterijima za odabir projekta u sklopu Lokalne razvojne strategije LAG-a za razdoblje 2014-2020 kojeg će usvojiti Upravni odbor LAG-a na sljedećoj sjednici.

U Nacrtu LRS-a opisana su temeljna pravila dodjele sredstava koja će biti sadržana u predmetnom Pravilniku, a koja se sastoje od općih pravila, administrativne provjere i vrednovanja pristiglih projektnih prijava i donošenja odluke o financiranju. LRS sadrži pet razvojnih SMART ciljeva unutar kojih je identificirano 10 prioriteta i 15 mjera. U izradi nacrta sudjelovali su članovi radne skupine za izradu Lokalne razvojne strategije - predstavnici javnog, gospodarskog i civilnog sektora Labinštine zajedno sa koordinatorom izrade i provedbe LRS-a iz tvrtke EU PROJEKTI.

Nakon razmatranja komentara putem javnih konzultacija planira se krajem mjeseca ožujka 2016. godine usvajanje završne verzije dokumenta na Upravnom odboru LAG-a „Istočna Istra“.

Link na vijesti:

<http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=162>

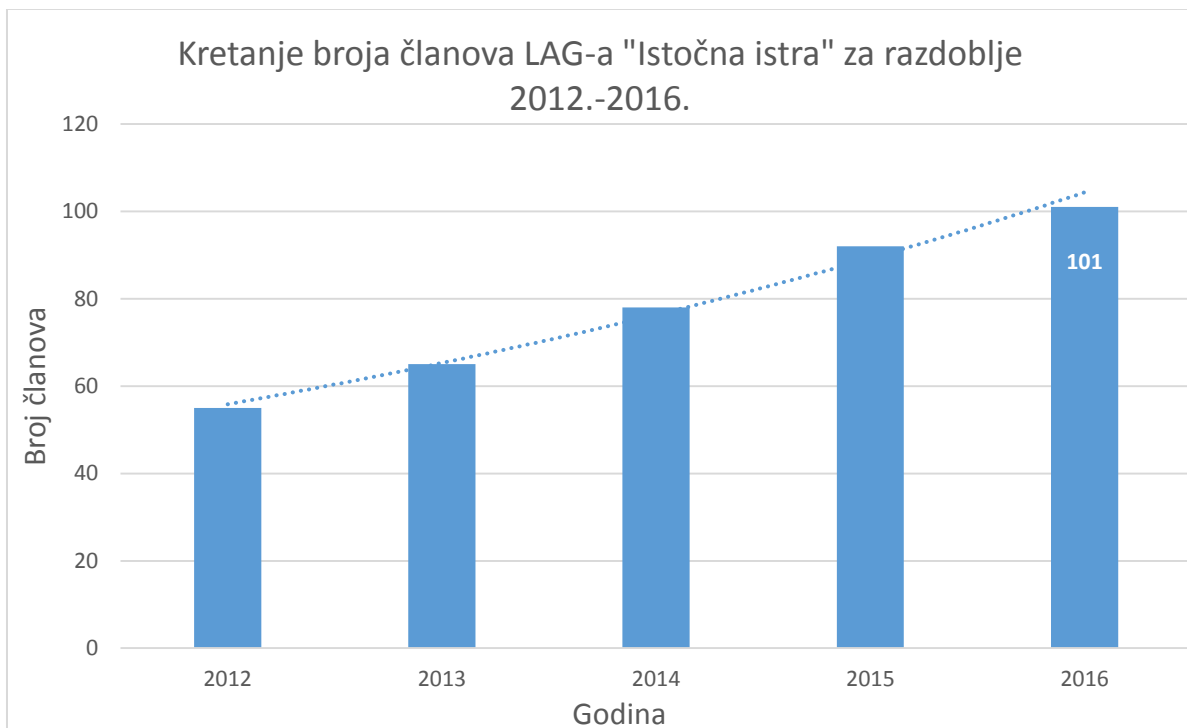
<http://www.lag-istocnaistra.hr/novost.php?lg=hr&id=163>

9 - Tijela LAG-a „Istočna Istra“

Tijela LAG-a Istočna Istra jesu Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor, Tajnik, Predsjednik i Dopredsjednik.

Skupština LAG-a Istočna Istra je predstavničko i najviše tijelo LAG-a koje donosi Statut, Financijski plan i Program rada te druge opće akte LAG-a, bira i razrješava Predsjednika, Dopredsjednika te članove Upravnog i Nadzornog odbora LAG-a te.

Skupštinu čine svi redovni članovi LAG-a, osiguravajući reprezentativnu zastupljenost predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora. Trenutno LAG Istočna Istra broji 101 člana, i to 5 članova iz javnog sektora (jedinice lokalne samouprave), 49 iz civilnog sektora (građani, udruge i zadruge) i 47 člana iz gospodarskog sektora (obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti i trgovačka društva). U razdoblju od osnivanja LAG-a (2012.g.) do danas evidentan je pozitivan trend porasta broja članova u odnosu na broj osnivača LAG-a (+43 člana). Statutom su definirane obveze poštivanja načela LEADER pristupa kao i načela jednakih mogućnosti i ravnopravnosti za sve stanovnike područja, bez obzira koje su nacionalnosti, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, izobrazbi, društvenom položaju ili koje druge osobne sklonosti. To je izraženo u općem pravu pravnih i fizičkih osoba s područja LAG-a Istočna Istra da postanu redovni članovi LAG, a samim time i članovi Skupštine LAG-a s pravom glasa, odnosno pravom suodlučivanja prilikom donošenja odluka na sjednicama Skupštine LAG-a.

Upravni odbor LAG-a Istočna Istra je kolektivno i koordinativno tijelo LAG-a koji organizira i obavlja tekuće poslove LAG-a između dvije sjednice Skupštine. Ima 13 članova čiji mandat traje četiri godine.

Sastav Upravnog odbora LAG-a:

Ime i prezime	Prebivalište (JLS)	Spol	Institucija/ tvrtka koju član predstavlja u LAG-u	Sektor (civilni/javni/gospodarski)
Valter Glavičić	Labin	M	Grad Labin	Javni
Glorija Paliska	Raša	Ž	Općina Raša	Javni
Rosana Klarić	Kršan	Ž	Općina Kršan	Javni
Dolores Jenkel	Labin	Ž	Obrt „Merania“	Gospodarski
Valdi Paliska Smoković	Labin	M	Obrt Dives	Gospodarski
Miljenko Vretenar	Sveta Nedelja	M	Vinogradi San Martino d.o.o.	Gospodarski
Valter Licul	Sveta Nedelja	M	Udruga „TRS“	Civilni
Martina Honović	Kršan	Ž	Građanin	Civilni
Tina Širol	Piće	Ž	Građanin	Civilni
Željka Tončić Stanić	Piće	Ž	Građanin	Civilni
Julija Škoro	Raša	Ž	Holcim d.o.o.	Gospodarski
Eda Zahtila	Raša	Ž	Građanin	Civilni
Robert Fable	Kršan	M	Zadruga Čepić polje	Gospodarski

Članovi Upravnog odbora jesu stručni u svom području djelovanja, te posjeduju dugogodišnje iskustvo u radu u sektorima poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Nadzorni odbor LAG-a Istočna Istra je tijelo kontrole rada LAG-a, ima pet članova, a bira ih Skupština iz redova članova Skupštine na vrijeme od četiri godine.

Sastav Nadzornog odbora LAG-a:

Ime i prezime	Prebivalište (JLS)	Spol
Dolores Sorić	Labin	Ž
Cvetko Gortan	Raša	M
Vlado Peršić	Kršan	M
Goran Baćac	Piće	M
Lilijana Mekiš	Sveta Nedelja	Ž

10 - Baza projekata LAG-a „Istočna Istra“

U postupku prikupljanja projektnih ideja u cilju izrade LRS LAG-a, izrađena je baza projekata, koja je prikazana u nastavku.

Radi zaštite osobnih i poslovnih podataka u rubrici prijavitelj nisu korišteni nazivi, odnosno imena prijavitelja, već samo skraćenica PG, OPG, JLS i dr.

BAZA PROJEKATA LAG-a ISTOČNA ISTRA					
Br.	Prijavitelj	Projekti prijedlozi	Procijenjena vrijednost u EUR	Primjenjivo za Mjere PRR	Tip operacije PRR
1.	PG d.o.o.	Postrojenje za proizvodnju električne energije	1.700.000,00	DA	4.1.3.
2.	PG d.o.o.	Sirana i punionica mlijeka	1.800.000,00	DA	4.2.1.
3.	PG d.o.o.	Skladište za stočnu hranu	600.000,00	DA	4.2.1.
4.	D.O.O.	Ulaganje u proizvodnu tehnologiju i izgradnja proizvodnih kapaciteta	1.500.000,00	NE	n/p
5.	PG Obrt	Izgradnja akumulacijskog jezera i sustava za pročišćavanje akumulirane vode	500.000,00	DA	4.1.1.
6.	PG Obrt	Pokretanje proizvodnje jednogodišnjeg bilja, krizantema, pelargonija, ciklami i božićnih zvijezdi u zaštićenom prostoru	230.000,00	DA	4.1.1.
7.	OPG	Obnova tradicionalnog seoskog imanja (zgrade, nabava životinja, maslinici i slično) - edukativnog tipa u cilju prenošenja djeci mladima o tradicionalnom načinom življenja ljudi LAG područja	20.000,00	DA	6.3.1 / 6.4.1 / 6.2.1
8.	Fizička osoba iznajmljivač	Asfaltiranje parkirališta ispred kuće za odmor i opremanje profesionalne kuhinje unutar objekta (ruralna kuća za odmor)	30.000,00	NE	n/p
9.	PG Obrt	Opremanje tri postojeća plastenika sa ugradnjom potopnih stolova za uzgoj te automatizacija prozračivanja plastenika	24.000,00	DA	4.1.1.
10.	PG Obrt	Izgradnja novog plastenika za proizvodnju sadnica cvijeća i aromatičnog bilja, trajnica	28.000,00	DA	4.1.1.
11.	PG Obrt	Sadnja živice- vjetrozaštitne barijere na prostoru gdje su postavljeni plastenici za proizvodnju	8.000,00	DA	4.4.1.
12.	JLS	Obnova središnjeg trga	500.000,00	DA	7.4.1
13.	JLS	Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	1.000.000,00	DA	7.2.2.
14.	JLS	Rekonstrukcija i obnova nerazvrstane ceste Brovinje - Skitača (4km)	1.000.000,00	DA	7.2.1.

15.	JLS	Obnova i prenamjena rudarske ostavštine	Nije poznato	NE	n/p
16.	JLS	Obnova fasada		NE	n/p
17.	JLS	Izgradnja društvenog doma sa pratećim sadržajem u naselju Sv. Bartul	750.000,00	DA	7.4.1
18.	JLS	Izgradnja sportskog centra	1.000.000,00	DA	7.4.1
19.	JLS	Gradnja kanalizacijske mreže u Sv. Marini	1.000.000,00	DA	7.2.2.
20.	JLS	Izgradnja kanalizacijske mreže u Ravnima	1.000.000,00	DA	7.2.2.
21.	JLS	Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja novih ogranka vodoopskrbe u naselju: Crni, Drenje i Ravni	1.000.000,00	DA	7.2.2.
22.	JLS	Izgradnja kanalizacijske mreže na Trgetu	1.000.000,00	DA	7.2.2.
23.	JLS	Izgradnja biciklističkih staza i šetnice na obalnom području (Koromačno - Tunarica)	500.000,00	DA	7.4.1
24.	JLS	Rekonstrukcija planinarskog doma u naselju Skitača	500.000,00	DA	7.4.1
25.	JLS	Razvoj vjerskog turizma - suze Sv. Lucije na Skitači (označavanje staza)	100.000,00	DA	7.4.1
26.	JLS	Proširenje groblja: Sv. Lovreč, Drenje i Skitača	1.000.000,00	DA	7.4.1
27.	OPG	Hladnjača za skladištenje voća i povrća	15.000,00	DA	6.3.1
28.	OPG	Kušaona vina + 2 apartmana	50.000,00	DA	6.2.1
29.	OPG	Podizanje nasada smokava	15.000,00	DA	6.3.1
30.	OPG	Sadnja autohtonih vrsta vinove loze i smokava	15.000,00	DA	6.3.1
31.	OPG	Izgradnja sušare za voće, povrće i ljekovito bilje	15.000,00	DA	6.3.1
32.	Udruga	Pčelarski centar Labin (naselje Ripenda)	3.000.000,00	DA	4.2.1.
33.	Udruga	Izgradnja i opremanje Gradskog pčelinjaka - edukacija pčelara	200.000,00	DA	7.4. / 1.2.
34.	Udruga + OPG	Vrtlarska škola (SSS)- Učilište i/ili srednja škola-prekvalifikacija	100.000,00	DA	1.2.
35.	OPG	Postavljanje novih nasada smokava + nabavka opreme	15.000,00	DA	6.3.1
36.	Udruga	Integralni hotel "TURAN"	530.000,00	NE	n/p
37.	Udruga	Zgrada društvenog poduzetništva	Nije poznato	NE	n/p
38.	Udruga	Društveni vrtovi Labin	Nije poznato	NE	n/p
39.	Udruga	Nabava kombi vozila	15.000,00	NE	n/p
40.	PG d.o.o.	Proizvodnja električne energije i alternativnih izvora	500.000,00	DA	4.1.3.
41.	Vinogradi San Martino	Obnova ili dosadnja starih nasada vinove loze	300.000,00	NE (vinska omotnica)	n/p

42.	PG d.o.o.	Obnova i podizanje nasada lješnjaka	130.000,00	DA	4.1.1.
43.	PG d.o.o.	Izgradnja novog vinskog podruma	400.000,00	NE (vinska omotnica)	n/p
44.	OPG	Izgradnja i realizacija vinskog podruma	50.000,00	NE (vinska omotnica)	n/p
45.	OPG	Izgradnja objekta za punjenje i skladištenje pčelinjih proizvoda	40.000,00	DA	4.2.1.
46.	OPG	Izgradnja objekta za punjenje i skladištenje proizvoda od lavande i drugog aromatičnog bilja, te nabavka destilatora za eterična ulja	50.000,00	DA	6.2.1
47.	OPG	Proširenje pčelinjaka i investiranje u pčelarsku opremu	30.000,00	NE (pčelarski program)	n/p
48.	OPG	Proširenje nasada lavande i drugih aromatičnih biljaka, nabavka mehanizacije	15.000,00	DA	6.3.1
49.	Udruga	Promicanje destinacije – označavanje putova postavljanjem tabela	10.000,00	DA	7.4.1
50.	Udruga	Free wi-fi selo	10.000,00	NE	n/p
51.	Udruga	Promicanje destinacije - izrada web stranice, promidžbenih materijala	5.000,00	NE	n/p
52.	Udruga	Ulaganja u društveni dom	10.000,00	DA	7.4.1
53.	Udruga	Uređenje postojeće biciklističke staze	10.000,00	DA	7.4.1
54.	Udruga	Zaštita prirodnih resursa	20.000,00	DA	7.4.1
55.	Udruga	Turistički informativni centar	10.000,00	DA	7.4.1
56.	Udruga	Uređenje javne prometne površine - ulaza u Čepić	20.000,00	DA	7.4.1
57.	Udruga	Ulaganje u sportsku infrastrukturu	20.000,00	DA	7.4.1
58.	Udruga	Uređenje javnog trga u naselju Čepić	30.000,00	DA	7.4.1
59.	OPG	Uzgoj ukrasnog i ljekovitog bilja, sušara za ukrasno i ljekovito bilje	15.000,00	DA	6.3.1
60.	OPG	Povećanje broja ležaja u ruralnoj kući za odmor, izgradnja wellnessa	200.000,00	DA	6.4.1
61.	Udruga	Kult put MED i TERANEU	270.000,00	DA	7.4.1
62.	OPG	Stambeno-gospodarski objekt za seoski turizma sa tradicionalnom konobom za degustaciju ulja i domaćih proizvoda, izgradnja u sklopu postojećeg maslinika	250.000,00	DA	6.4.1
63.	OPG	Proširenje OPG-a zemljišta i podizanje novih nasada maslina	15.000,00	DA	6.3.1
64.	OPG	Obnova stare kuće, bunara i popratnih objekata uz gradnju bazena u jednu cjelinu za seoski turizam	200.000,00	DA	6.4.1/6.2.1.
65.	OPG	Istraživanje učinka poboljšanja svojstva tla u svrhu ekološke poljoprivredne proizvodnje, optimalnom upotrebom prirodnih hranjiva	40.000,00	DA	4.1.1.
66.	OPG	Podizanje ekoloških nasada ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja, provođenje edukacija	50.000,00	DA	4.1.1.

67.	OPG	Eko imanje - građenje objekta u turističke svrhe	50.000,00	DA	6.2.1
68.	OPG	Eko imanje - sadnja i građenje objekata	100.000,00	DA	4.1.1.
69.	Udruga	Uređenje Parka skulptura Dubrova	1.000.000,00	DA	7.4.1
70.	Udruga	Tartuf - ambasador Istre	250.000,00	DA	3.2.1
71.	OPG	Razvoj malog poljoprivrednog gospodarstva	15.000,00	DA	6.3.1
72.	OPG	Stvaranje i razvoj nepoljoprivredne djelatnosti	200.000,00	DA	6.4.1
73.	OPG	Pokretanje nepoljoprivredne djelatnost u ruralnom području	50.000,00	DA	6.2.1
74.	OPG	Revitalizacija turizma i poljoprivrede na području Štrmca	66.000,00	DA	4.1.1./4.2.1./6.2./6.3.1/6.4.1
75.	OPG	Naše blago - uzgoj zaštićenih pasmina životinja	120.000,00	DA	4.1.1.
76.	PG Obrt	Naše šume - nabava strojeva i opreme, uređenje zemljišta i puteva za privođenje gospodarskoj i općekorisnoj funkciji šuma	200.000,00	DA	1.5.2.
77.	Udruga	Ekomuzej "Vlaški puti"	182.000,00	DA	7.4.1
78.	JLS	Sanacija starogradskih zidina u starogradskoj jezgri	330.000,00	DA	7.4.1.
79.	JLS	"Barunova palača"- rekonstrukcija u mini hotel	530.000,00	DA	7.4.1
80.	JLS	Asfaltiranje nerazvrstanih cesta i putova na području Općine	47.000,00	DA	7.2.1
81.	JLS	Uređenje parka Švići	3.000,00	DA	7.4.1
82.	JLS	Izgradnja vatrogasnog doma	530.000,00	DA	7.4.1
83.	JLS	Postavljanje energetske učinkovite javne rasvjete na cjelokupnom području Općine	500.000,00	NE	n/p
84.	JLS	Izgradnja kanalizacije za naselja Švići i Jakomići	1.000.000,00	DA	7.2.2.
85.	JLS	Izgradnja i rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava ispod kvote 300 i iznad kvote 300	1.000.000,00	DA	7.2.2.
86.	JLS	Proširenje groblja i izgradnja mrtvačnice	150.000,00	DA	7.4.1
87.	Udruga	LegendKuća- interpretacijski društveni centar legendi, mitova i priča Istre	264.000,00	DA	7.4.1
88.	JLS	Izgradnja/obnova nerazvrstanih cesta ukupno 13,5 km	1.000.000,00	DA	7.2.1
89.	JLS	Pješačko-biciklističke staze: Rabac-Sveta Marina, Rabac- Ripenda	1.000.000,00	DA	7.4.1
90.	JLS	Sustav odvodnje	Nije poznato	NE	n/p
91.	JLS	Vodoopskrbni objekti (izgradnja vodoopskrbne mreže u visokim zonama i nastavak rekonstrukcije postojeće mreže	1.000.000,00	DA	7.2.2

92.	JLS	Kulturno obrazovni centar - cjelovita rekonstrukcija zgrade	Nije poznato	NE (naselje više od 5000 st.)	n/p
93.	JLS	Izgradnja novog dječjeg vrtića	1.000.000,00	DA	7.4.1
94.	JLS	Program sanacije, modernizacije i budućeg razvoja Parka skulptura u Dubrovi i uključivanja istog u svakodnevni život građana Labinštine i posjetitelja	1.000.000,00	DA	7.4.1
95.	JLS	Izgradnja nogometnog igrališta	1.000.000,00	DA	7.4.1
96.	JLS	Uređenje Krvove place	200.000,00	DA	7.4.1
97.	JLS	Koncertna pozornica na otvorenom sa pratećim sadržajima	Nije poznato	NE	n/p
98.	JLS	Izgradnja žičare	Nije poznato	NE	n/p
99.	JLS	Uređenje ulaza u turističko naselje i lokacije kod svjetionika	750.000,00	DA	7.4.1
100.	OPG	Nabavka i postavljanje pumpe za navodnjavanje	Nije poznato	DA	4.1.1.
101.	OPG	Nabavka i postavljanje pumpe za špricanje	20.000,00	DA	4.1.1.
102.	OPG	Nabavka kombi vozila	200.000,00	DA	4.1.1.
103.	OPG	Kupnja mehanizacije: malčer, traktorski viljuškar, sadilica za povrće, rotodrljača i sl.	130.000,00	DA	4.1.1.
104.	OPG	Plastenik veličine 500m2	100.000,00	DA	4.1.1.
105.	OPG	Rekonstrukcija postojeće zgrade (zamjena krova), postavljanje solarnih panela	200.000,00	DA	4.1.3. / 4.2.3
106.	OPG	Građenje objekta za preradu, punjenje i pakiranje pčelinjih proizvoda	100.000,00	DA	4.2.1.
107.	OPG	Izgradnja objekta za životinje	30.000,00	DA	4.1.1.
108.	OPG	Nabavka cisterne za gnoj	100.000,00	DA	4.1.1./4.1.2.
109.	OPG	Opremanje skladišta	15.000,00	DA	6.3.1
110.	OPG	Kupnja nove mehanizacije	15.000,00	DA	6.3.1
111.	OPG	Kupnja novih nasada maslina	15.000,00	DA	6.3.1
112.	OPG	Obnova objekta u ruralnu kuću za odmor	50.000,00	DA	6.2.1
113.	OPG	Nabavka životinja (koza)	15.000,00	DA	6.3.1
114.	OPG	Obnova starog objekta u ruralnu kuću za odmor	100.000,00	DA	6.4.1
115.	JLS	Izgradnja gospodarske zone Istok	Nije poznato	NE	n/p
116.	JLS	Izgradnja i opremanje Doma umirovljenika	Nije poznato	NE	n/p
117.	JLS	Izgradnja sportske dvorane	1.000.000,00	DA	7.4.1
118.	JLS	Uređenje šetnice Plomin luka - Brestova	1.000.000,00	DA	7.4.1
119.	JLS	Obnova i revitalizacija Starog Grada	1.000.000,00	DA	7.4.1
120.	JLS	Izgradnja Dječjeg vrtića	570.000,00	DA	7.4.1
121.	Zadruga	Projekt navodnjavanja Čepičkog polja	658.000,00	DA	4.1.1.
122.	Zadruga	Razvoj malih obiteljskih gospodarstva	73.000,00	DA	4.2.1.
123.	Zadruga	Edukacijski vrt	66.000,00	DA	4.1.1./7.4.

124.	TZ	Uređenje pješačkih staza "Putevima Istarskog zvončića"	27.000,00	DA	7.4.1
125.	TZ	Zaštita gastro delicije Krafi	Nije poznato	NE	n/p
126.	TZ	Svijet struje - multimedijalni edukativni prostor	Nije poznato	NE	n/p
127.	JLS	Asfaltiranje/izgradnja/proširivanje/rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i drugih prometnica na području Općine	Nije poznato	DA	7.2.1
128.	JLS	Izgradnja ili rekonstrukcija sustava odvodnje (spajanje naselja Štmac i Vrečari na labinsku odvodnju)	Nije poznato	DA	7.2.1
129.	JLS	Proširenje/uređenje groblja i izgradnja postrojenja mrtvačnice	Nije poznato	DA	7.4.1
130.	JLS	Izgradnja novog dječjeg vrtića	1.000.000,00	DA	7.4.1
131.	JLS	Formiranje turističkog informativnog centra	750.000,00	DA	7.4.1
132.	JLS	Turistička valorizacija dvorca Lazzarini-Battiala	100.000,00	DA	7.4.1
133.	JLS	Izrada projekta razvoja vinskih cesta na području općine	50.000,00	DA	7.4.1
134.	JLS	Uređenje šetnica i tematskih puteva na području općine	30.000,00	DA	7.4.1
135.	LAG	Uređenje dječjih igrališta i tematskih staza	30.000,00	DA	7.4.1
136.	Obrt	Projekt međunarodnog rezidencijalnog boravka umjetnika i stvaranja fundusa umjetničkih radova na temu rudarenja u suradnji sa JLS	Nije poznato	NE	n/p
137.	Obrt	Projekt razvoja novih proizvoda u betonu i recikliranom materijalu, u svrhu promocije industrijske baštine	50.000,00	DA	6.4.1
138.	Obrt	Projekt razvoja turističke ponude - aranžmana za cikloturiste i trekking turiste, tematski vikend aranžmani, aranžmani za kreativni odmor u svrhu produljenja turističke sezone	Nije poznato	NE	n/p
139.	PG	Sirana, kušaona, specijalno vozilo za ambulantnu prodaju sireva, hladnjača	150.000,00	DA	4.2.1.
140.	PG	Uređenje izletišta	50.000,00	DA	6.2.1
141.	PG	Uređenje i izgradnja gnojišta	200.000,00	DA	4.1.2.
142.	PG	Dogradnja skladišnih kapaciteta za sijeno i mehanizacija	200.000,00	DA	4.2.1.
143.	OPG	Kušaona sira, agroturizam	50.000,00	DA	6.2.1
144.	OPG	Poljoprivredna mehanizacija	200.000,00	DA	4.2.1.
145.	OPG	Objekt za životinje (krave)	100.000,00	DA	4.2.1.
146.	OPG	Zbrinjavanje stajskog goveda	100.000,00	DA	4.1.2.
147.	OPG	Kuća za odmor	50.000,00	DA	6.2.1

148.	OPG	Nasadi smilja i ostalog aromatičnog bilja	15.000,00	DA	6.3.1
------	-----	---	-----------	----	-------